

Szerkesztőség:

Arad, Actev. utca

Kiadóhivatal:

Arad Nvonda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
József Jöhercz-ut.

Sürgönyvchn: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség * Kiadóhivatal:
151.

Megjelenti a közlés részét

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Félfélt évre — — 1080 Lel
Fél évre — — — 540 Lel
Negyed évre — — 270 Lel
Havonta — — — 90 Lel
Hónapok díszaháé szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Cel
VASÁRNAP — — — 6 Cel

Aradon kívül 50 banival több

A sziguranca.

Minden fájdalomérzés és sajnálkozás nélkül irunk nekrológot a sziguranca intézményéről. Nem akarjuk vitatni, hogy a sziguranca állambiztonsági szempontból fontos volt-e eddig. Csupán arra keil rámutatnunk, hogy külföld nem ismeri ezt az intézményt és ahogyan más államokban az állambiztonság védelmét el tudták látni a rendőri hatóságok, úgy megtehették volna ugyanezt Romániában is. Mennyi munka, mennyi költség, mennyi felesleges energia megtakarítás lett volna ez és főleg az ország megszabadult volna egy intézménytől, amelynek félelmetes híre volt külföldön.

Mi itt Aradon tudjuk és minden határvárosban tudják, hogy mit is jelentett régebben a sziguranca. Félelem, rettegés kísérte ezt a szót. Ha valaki idézést kapott a szigurancáról, az álmatlan éjszakát töltötte el addig, amíg el nem intézte dolgát. Ez a félelem éveken keresztül kísértett és annak ellenére, hogy az utóbbi időben semmi okunk nincsen panaszkodni az aradi sziguranca ellen, de az emberek szívébe csak beidegződött az állambiztonsági hivatal iránti rettegés és ez az intézmény többé nem lehetett rokonszenves a közönség előtt.

Hogy miért szüntette meg a kormány a szigurancát, azt nem tudhatjuk bizonyossággal. Lehet, hogy takarékosági szempontból, mert számos felesleges munkaerő javadalmazását takarítja meg, lehet, hogy azért, mert belátja, hogy a sziguranca egy konszolidáció felé haladó államban teljesen felesleges intézmény. Az ok nem is fontos. Fő a tény. A tény pedig az, hogy a külföld előtt is rémületet terjesztő sziguranca nem létezik többé. Tény az, hogy külföldi állampolgárokat sokszor az tartott vissza romániai látogatásuktól, mert félték a szigurancától. Ma is jelentkezni keil minden külföldinek a szigurancán és még ma is reszkettev mennek fel ebbe a hivatalba. Pedig ma udvarias, előzékeny hivatalnokok állanak a rendelkezésére, de volt egy idő, amikor inkvizíció jelentett a sziguranca és ezt sohasem lehet elfelejteni.

Volt egy idő, amikor kvalifikálatlan hivatalnokok elé kerültek a szerencsétlen megidézettek, vagy külföldi állampolgárok. Ezek a hivatalnokok nem láttak mást, csak azt, hogy abban a pillanatban hatalommal rendelkeznek és ezt a hatalmat szűk látókörű, kis agyukkal végtelenig kihasználták.

Most megszűnik a sziguranca illetve, mint politikai osztály beleolvad a rendőrségbe. Most, hogy mérleget csinálunk az állambiztonsági hivatal tiz esztendősi működéséről, meg keil állapítanunk, hogy ez a hivatal, a mely hivatal volt az állam biztonságát óvni, igen gyakran veszélyeztette azt. A mérleg nem a sziguranca javára billen és ebből a mérlegből tanulságot meríthetnek a többi hivatalok, amelyek állandó összeköttetést tartanak fenn a nagyközönséggel. Látni keil ezeknek a hivatalnoknak, hogy csupán azért s egyedül azért állanak fenn, hogy az állam polgárainak, illetve a nagyközönségnek az érdekeit szolgálják. Hivatalnokainak nem szabad beleszédülniök a régi szigurancatisztviselők hatalmi tébolyába, mert akkor a közönség ellenséget lát bennük és ha ellenségei a közönségnek, úgy ellenségei az államnak is.

Megnyílt a Népszövetség 56-ik ülészsaka

Románia tanácsagságát megszüntetik és Jugoszláviára ruházzák át. A tanács az optánsperit is tárgyalni fogja.

Genfből jelentik: Ma délben megnyílt a Népszövetség 56-ik ülészsaka. Mivel az elnökség sorrendje Perzsián van, az ülészsakon Perzsia delegátusa, Aly Rhan Poroughi elnököl. Valószínű, hogy kedden a leszerelés problémájához fel fog szólni Macdonald angol miniszterelnök is.

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács 56-ik ülészsaka ma Németország, Anglia, Franciaország, Japán, Lengyelország és Románia Hágában elfoglalt tényleges tanácsagsainak távollétében nyílt meg. Romániát ezért Antonia de képviseli Titulescu helyett, Magyarország részéről gróf Apponyi Albert van jelen. Az 56-ik népszövetségi ülészsak folyamán szeptember 11-én lesznek a tanácsai választások, amely alkalommal az 1926-ban elfogadott reform értelmében

három nem állandó tanácsags működése szűnik

meg. Ezek: Chile, Románia és Lengyelország. Lengyelország azonban keresztülvitte, hogy lelépő tanácsagsját újabb három évre megválaszthassák.

Románia mandátumát azonban Jugoszláviának juttatják.

A tanács jelen összetételében a fegyvergyártás ellenőrzését, a magyar-román optánsperit fogja tárgyalni. Napirendre kerül a felsősziléziai kisebbség számos panasza, a választás után pedig megnyílik a Népszövetség ezidei őszi ülészsaka.

Genf. A Rockefeller-alapítvány újabb adományokat juttatott a Népszövetséghez. Az egyik adomány 724 ezer dollár, a máris 200 ezer svájci frank. Ez utóbbit arra szánták, hogy valamennyi állam bank- és valutatörvényeit kinyomassák.

Palesztinában helyreállt a nyugalom.

A véres események szomorú statisztikája. — Az arabok önként ajánlják fel gyermekeiket tuszul.

Londonból jelentik: A gyarmatiügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint augusztus 28-ig a palesztinai vérengzésnek 96 zsidó, 56 mohamedán és 4 keresztény áldozata van.

Palesztinában a nyugalom nagyjában helyreállt és kizártnak látszik, hogy nagyobbarányu zavargások legyenek.

A zsidó távirati iroda jelentése szerint az arabok önként ajánlják fel gyermekeiket tuszul arra, hogy a rendet fentartják.

Amsterdami jelentés szerint a holland cionisták tegnap nagygyűlést tartottak, amelyben határozati javaslatot hozak arra nézve.

hogy felszólítják az angol kormányt, hogy veszen véget a palesztinai zavargásoknak. A határozati javaslatot tegnap délután egy delegáció nyújtotta át Hágában az ott tartózkodó Henderson külügyi és Snowden pénzügyminiszternek.

Genf. Néhány hét előtt a zürichi kongresszuson létrehozott Jevich Agency kebelében új akció-bizottságot szerveztek, amely ma megalakul és a jövő hét közepén sürgős ülésre ül össze Lausameban. A gyűlés tárgya a palesztinai zavargásokkal kapcsolatos teendő megbeszélése.

Friedrichshafenben Hindenburg várja a Graf Zeppelin.

Németország hatalmas ünneppéggel fogadja a diadalmas léghajót.

(Friedrichshafen, augusztus 30.) A Zeppelin fogadtatására hatalmas arányu előkészületek történnek.

A fogadtatáson jelen lesz Hindenburg birodalmi elnök és a birodalmi miniszterek.

Előreláthatólag eddig soha nem látott tömegek gyűlenek össze Friedrichshafenben, ahová a rend fenntartására katonaságot vezényeltek ki. Az autók tizezrei vonulnak fel és mindegyikük a Zeppelin fényképét fogja viselni. A porosz kincstár a világkörüli repülés emlékére érmekeket veretett, amelynek egyik oldalán Zeppelin és Eckener arcképe van, míg a másik oldalon a Graf Zeppelin által megtett mostani ut vázlata.

Newyorkból jelentik: dr. Eckener fogadta a sajtó képviselőit, kik előtt kijelentette, hogy nem a Graf Zeppelinen tér vissza Friedrichshafenbe, hanem mintegy 12 napig még az Egyesült-Államokban marad és Németországba való visszatérte előtt előbb látogatást tesz Washingtonban s az Ohio-állambeli Acronban. Ott van ugyanis a Goovear Zeppelin Company székhelye, mely megszerezte Amerika területére a Zeppelin léghajó szabadalmát

és ez idő szerint az amerikai tengerészet számára két Zeppelin-típusu óriási léghajót készít.

Dr. Eckener most azon fáradozik, hogy nagy nemzetközi léghajóépítő vállalat alapításával lehetővé tegye újabb léghajó építését és nemzetközi léghajózási vonalak létesítését.

Ha tárgyalásai sikeresek lesznek, dr. Eckener az európai utazásoknál átengedi a parancsnokságot Lehmann kapitánynak. Később Lehmann továbbadja a parancsnokságot Schlier kapitánynak, míg ő maga dr. Eckenerrel együtt a szervezési munkálatokban vesz részt.

A téli pihenőt arra használják majd fel, hogy a léghajók szolgálatának ellátására alkalmas légénységet képezzenek ki s remélik, a jövő nyárára a kérdésnek ez a része is sikeresen megoldódik, úgy hogy semmi akadály nem lesz annak, hogy a

a jövő évben úgy a Graf Zeppelin, mint az ujonnan felépülő L. Z. 128. rendszeres légi szolgálatot lássanak el.

Dr. Eckener még kijelentette, hogy a Graf Zeppelin léghajó szombaton este indul Lehmann kapitány vezetésével Friedrichshafenbe.

Szeptember 15-én feloszlik az aradi sziguranca.

Az állambiztonsági hivatal minimális létszámmal a rendőrség politikai osztálya lesz. — A rendőrprefekturán összesen 37 tisztviselő marad. — Lényegesen felemelik a kvalifikált rendőrtisztek fizetését.

Joanitescu államtitkár a jövő héten Aradra érkezik.

(Arad, augusztus 30.) Annak idején megírta az Aradi Közlöny, hogy elkészült az új rendőrségi törvény amely egészen átforgalmazza a rendőrség tisztviselő szervezését és különösen a kvalifikáció kötelezővé tételével hoz jelentős változásokat a tisztviselői karban. Ez természetesen maga után vonja a tisztviselők leépítését, de az inkadrálás után, a változás kapcsán a megmaradt csekély számú, de megbízható munkaerő tetemes fizetéstöbbletet is fog élvezni, ami különösen abból a szempontból üdvös és nagy fontosságú, hogy az anyagi gondok alól felszabadult tisztviselő mentesítve van a baksis gondolatától és korrekt munkával állhat a közönség rendelkezésére.

A reorganizálás nagy munkája most van folyamatban és most készítik az új fizetési táblát, amely szerint a rendőrprefektus (kvesztor) fizetése az eddigi 12.000 lej helyett ezentul 24.000 lej lesz. A kveszturati titkár (rendőrigazgató) 9000 lej helyett ezentul 18.000 lej havi fizetést fog kapni. Egy elsőosztályú komiszár fizetése 14.000 lej lesz. Hasonló arányú fizetésemelést kapnak a többi alkalmazottak, míg a rendőrlégények az eddigi 2000 lejjel szemben ezentul havi 5000 lej fizetésben részesülnek. A főlosleges tisztviselőket, valamint a képzettség melkiülletek elbocsátják, vagy rendelkezési állományba helyezik.

Az aradi rendőrségen már elkészültek az inkadrálás általános képével és ennek alapján a jövőben összesen 37 tisztviselő fog működni a prefekturán az eddigi 100 helyett, beleértve az otlacai, curtlaci, pecicai és nadlaci határrendőrségeket is, amelyekre szintén kiterjed az aradi rendőrprefektus hatásköre. A rendőrlégénység száma 250 főből fog állni. A büntügyi nyomozásokat 10 jól fizetett hivatasos és képzett detektív fogja ellátni és az összes rendőrségi alkalmazottak száma az aradi prefekturán 98 lesz.

Az új törvénynek talán legfontosabb újítása az, hogy szeptember 15-én az aradi sziguranca önállósága megszűnik és beolvad a rendőrségbe.

A sziguranca 24 főnyi személyzetét leépítik, úgy, hogy ezentul 3 tisztviselő és 4 detektív fogják ellátni azt a szolgálatot, amelyet eddig 24-en végeztek. A sziguranca a központi rendőrség épületében nyer elhelyezést és mint a rendőrség politikai osztálya fogja folytatni működését.

Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója

jelenteli telefonon a késő éjjeli órákban: Joanitescu belügyi államtitkár a jövő héten Aradra érkezik, hogy végrehajtsa az új törvény alapján az aradi rendőrség leépítését és a sziguranca a rendőrségbe való beolvadását.

Joanitescu államtitkár egy hélig fog Aradon tartózkodni és személyesen fogja egyenként felülvizsgálni valamennyi rendőrségi tisztviselő és egyéb alkalmazott kvalifikációját és alkalmazhatóságát.

Az új törvény ugyanis határozottan kimondja, hogy melyik rendőri állásra milyen kvalifikáció szükséges és ezt fogja személyesen megvizsgálni a belügyi államtitkár, s ennek alapján hozza majd meg döntését a belügyminiszter az új beosztásokat illetőleg.

Ünnepélyesen aláírták a hágai egyezményt

Az e célra készült aranytollat Henderson Jaspernek ajándékozta. Anglia ujjong, Németország rezervált.

(Hága, augusztus 30.) Ma délelőtt fél 11 órakor a hat meghívó hataim képviselői aláírták a konferencia döntő okmányait. Ezek: 1. a konferencia jegyzőkönyve; 2. a közös egyeztető-bizottságról szóló egyezmény, amelyet csak az öt locarnoi hataim irt alá; 3. a közös francia—angol—belga egyezmény a rajnai kiürítés időpontjáról. Az okmányokat ma este közzéteszik.

Délben negyed 1 órakor történt meg a konferencián kötött egyezmény ünnepélyes aláírása. Az aláírás után a delegátusok barátságosan kezelték egymással. A politikai bizottság elnöke, Henderson, ezután a konferencia elnökének, Jaspernak ajándékozta azt az aranytollat, amellyel az egyezményt aláírták. Jasper meghatottan mondott köszönetet az ajándékért, amikor Henderson azt visszakérte és tréfásan jegyezte meg, hogy abba be akarja vésetni a világbéke egyik legfontosabb okmánya aláírójának a nevét.

Berlinből jelentik: A német sajtó rezerváltan fogadta a hágai egyezményt, amely a német birodalom rovására köttetett meg. A lapok éreztetik, hogy a hágai konferencia nem szolgált a német diplomácia sikerének.

Ezzel szemben úgy az angol, mint a fran-

cia esti lapok meglepedéssel írják a hágai konferencia eredményéről, a Rajna-vidék kiürítéséről, amellyel a világháború utolsó maradványa is likvidáltatik.

Bucurestiből jelentik: Az Echo de Paris jelentése szerint Franciaország a hágai tárgyalások során kötelezte magát Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Görögország kártalanítására a Young-féle terv módosítása folytán okozott veszteségért. Franciaország Romániának és Görögországnak évi négy millió aranyárka kártérítést fizet és remélhető, hogy ez az összeg később tíz millióra emelhető fel.

— Moskovitz Izidor előadása az iparoskongresszuson. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy szeptember 8-án és 9-én Aradon lesz az országos iparoskongresszus, amelynek napirendjét is nyilvánosságra hoztuk. Pótlólag közöljük, hogy a kongresszuson Moskovitz Izidor, a szövetség választmányának tagja, az „Iparos és iparosnyugdíj” cím alatt tart előadást, amely iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

TARCA.

Buddha szive.

Írta: Albert-Jean.

Giséle Clarigny meglepve közeledett a kandallóhoz.

— Ki hozta ezt a szobrot?

Clarigny, aki a szomszéd szoba ajtaja mögött leste felesége hazaérkezését, hirtelen belépett a kis szobába.

— Tetszik ez a Buddha?

Giséle nem felelt. Csak nézte a pókhasu, talányos mosolyu, félig lehunty szemű istenszobrot.

— Meg akartalak lepni... — folytatta Clarigny — úgy látom, nem jól választottam... Látom, nem tetszik...

— Dehogyan nem... Csak félek tőle.

— Félsz! — nevetett megvetően a férj. — Olyan ijesztő ez a szegény kis Buddha?

Giséle csak hallgatott. Furcsa érzés fojtogatta a torkát. Az idegei tulfeszültek. Mintha ismeretlen, nagy veszélyek fenyegetnék...

Ekkor lépett be minden bejelentés nélkül Lucien d'Aulnoy.

— No lám... Új akvizíció! — mert a szeme rögtön megakadt a szobron.

— Milyennek találja? — kérdezte Clarigny.

— Elég érdekes!... de azért utálatos! Hátborzongatóan utálatos.

— Bravó Lucien! — tapsolt Gisèle — egyezik a véleményünk.

Az inas most a két mérnök érkezését jelentette, akiket Clarigny várt.

— Vezesse ez urakat a dolgozószobámba,

— s a férj a küszöbről még mosolyogva visszaszólt:

— Vigyázzanak!... ez a Buddha nagyon érzékenyszívű... Nehogy felizgassák!

— Unalmas ezzel a Buddhával! — mormogta kedvetlenül Lucien a vállát vonva, miután az ajtó hecsikódott. Aztán lila sefyemzsebkendőjét tréfásan a Buddha fejére borította és átölelte Gisèle-t.

— Lucien... az Istenért!... milven vigyázatlan... — s a fiatalasszony sápadtan, remegve bontakozott ki a karjaiból.

— Drágám, egypár hét óta az idegei rettenetes állapotban vannak! — nevetett Lucien. — Ez a folytonos félelem!... legfőbb ideje, hogy keresztülvigyük a terveinket.

— Hogy elmenjünk!... — mormogta Gisèle.

— Ugy van!... hogy elmenjünk!... együtt... hogy kiragadjam ebből a lélekölő környezetből. Kiszabadítsam ennek a brutális férjnek a zsarnokságából...

— De hát mikor?... mikor?

— Jövő kedden. Hét órakor várni fogom a Lyon-pályaudvaron, a perronon a hálókocsik előtt. Pontosan hét órakor. Nehogy elkészen, drágám.

...Mikor jövő kedden Gisèle a kis szalónból át akart menni a hálószobájába, hogy a kizártságát becsomagolja, az ajtó zárva volt.

Hiába próbálta, kézzel, lábbal, könyökével, egész testével nekítámaszkodva, az ajtó nem engedett. Félelemtől sápadtan, a kandalló parkányán fekvő csengőhöz igyekezett, hogy megnyomja a gombot és a cselédekkel kiszabadítsa magát kényyszerű börtönéből. De mielőtt még kezét a csengő gombjára helyezte volna, riadtan állt meg... A pókhasu isten, félig hunyt pillái alól mintha határtalanul gunyo-

son mosolyogva rá. Gisèle egész testében megborzongott... S ugyane pillanatban a zárlatban megcsörrent a kulcs. Gisèle megkönnyebbülten fordult az ajtó felé.

Clarigny állt a felhívott ajtó küszöbén. Nehézkesen, izmosan, erősen.

— Itt maradsz! — rivallt rá nyersen.

Giséle irtóztva látta gyűrött kezében a vérfoltokat, a végigharántolt véres csikokat a kezefejen.

— Engedj... engedj... léhegte esze nélkül... Várnak!

— Nem igaz!... nem várnak!... Már nem várnak! — felelte metsző hidegen Clarigny — ha idejében érkeznel is a Lyon-pályaudvar perrónjára a hálókocsik elé, senkit sem találnál ott.

— Honnan... honnan tudod? — hörögte Gisèle.

— Tőle! — s a férj a talányosmosolyu Buddha szoborra mutatott.

— Ó... nem hiába mondtam, hogy félek tőle... hogy bajt fog ránk zudítani!... és Gisèle vak dühében ökölboszoritott kezekkel lecsapta a Buddhát a kandallóról. A legyőzött Isten nagy robajjal gurult le.

— Mi... mi ez?

A szobor türes mellüregéből egy kis kerek fémdoboz gurult Gisèle lábaihoz.

— Ez kedvesem? — felelte rendíthetetlen nyugalommal Clarigny — egy mikrofon, amely egyenest az irodámmal van összekötve. Egy hajszálfinom felvevő érzékenységgel bíró mikrofon, amely híven közvetítte minden egyes szavaikat... Édes ömlegéseiteket Luciennek... Te megcsaltál, drágám! De ez a készülék nem csalt meg... E Buddha szive hírségesebb az asszonysziwnél!

Ujabb szenzáció pattant ki a Müller-ügyből

Alless Vilmos, a sikkasztás egyik gyanúsítottja meghalt. — Asszonyi beszéd a fogház folyosóján. — Harb vizsgálóbíró ma újból kihallgatta a letartóztatott tisztviselőket. — Liszka és Berger arra akarták rávenni Müllert, hogy vonja vissza vallomását. — „Havi járadékot fizetünk a családnak”. — Müller és Csányi izgalmas szembesítése. — Kercsoh késsel támadt Csányira.

Ujabb, nagyarányu visszaélés után nyomoz a vizsgálat

(Arad, augusztus 30.) Ott ültek a Marospart Szanatórium folyosóján, az egyik lócán. Férjeiknek hoztak izletes ebédet a sikkasztással vádolt vasuti tisztviselők asszonyai. Addig, amíg sor kerül rájuk csendesen beszélgettek.

— Hallotta Nagysád, hogy szegény Alless ma reggel meghalt — mondta az egyik.

— Mit nem mond? Látja Nagysád — válaszolt a másik — ezt is az a nyomorult Müller ölte meg.

— Bizony, amikor az egész ügy kipattant s az uramat is belekeverték — szólalt meg az első — Alless már öt hónapja ágyban fekvő beteg volt. Az orvosok azt mondták, hogy vizibetegsége van és harminc liter víz van a testében. Detektívek mentek akkor a lakására és a betegágyából cipelték fel azt a szegény embert a rendőrségre. Még annyi ideje sem volt, hogy rendesen felöltözzön, hanem a hálóingére vette fel a kabátját és máris menni kellett.

— És mennyit kellett szaladgálni, amíg hazaszállították szegény halálosan beteg embert.

— Most pedig meghalt és nem lesz kitől kérni az őrési költséget.

— Ma délután lemegyek és meglátogatom szegényt asszonyt. A múltkor is lenni voltam, de a rendőr, aki nagyon szigorú, nem engedte, hogy meglátogassam halálos ágyán szegény komámát.

... és amikor ezt a beszélgetést végighallgattam, a fogházba vezető folyosón értesültem arról, hogy Allens Vilmos vasuti pénztárnok, akit azzal vádoltak, hogy részt vett a milliós vasuti sikkasztásban, meghalt. Elköltözött az élők világából.

Közben kinyílt a vizsgálóbíró ajtaja és Müller lépett ki rajta szuronyos börtönőr kíséretében. Felemelt fővel ment el az asszonyok mellett és udvariasan meghajtva fejét, köszönt:

— Kezeiket csókolom.

Az asszonyok szeméből azonban szikrát hányt a gyűlölet és alig fogadták Müller köszönését.

— Ennek vagyunk mi az áldozatai. Ő tette tönkre a mi életünket — mondogatták.

— Látja Nagysád, milyen cinikusan viselkedik? Képes még ezek után is köszönni nekünk — fejezte be a vitát az egyik asszony.

A vizsgálóbíró előtt.

Harb Jenő vizsgálóbíró ma délelőtt ismét maga elé rendelte a sikkasztással vádolt tisztviselőket és újra kihallgatta őket. Egymás után vezette fel a börtönőr a Marospart Szanatóriumból Müllert, Csiszárt, Liszkát és Bergert. Valamennyi kihallgatása órákig tartott és újra részletesen kikérdezte őket.

Müller most is úgy vallott, mint a karikacsapás. Újra elmondta, hogy kinek milyen része volt a nagyarányu visszaélésekben. A többiek azonban állhatatosan tagadtak. Müller szenzációs részleteket mondott jegyzőkönyvbe. Elmondta, hogy amikor a rendőrségről, ahol valamennyien töredelmes beismerő vallomást tettek, átkísérték őket az ügyészségre, majd a vizsgálóbíró elé, egész délután mindannyian egy közös szobában tartózkodtak. Seracu vizsgálóbíró elment a kórházba kihallgatni Fofiut és ezalatt ők az egyik szobában várakoztak.

— Szemrehányásokat tettem nekem a többiek — mondta Müller — hogy miért kevertem őket bele az egész ügybe. Mindenáron rá akarták venni, hogy

vonjam én is vissza beismerő vallomásomat és mondjam azt, hogy a rendőrségen bántalmaztak és azért vallottam be mindent. Én azonban kérem, nem tudok hazudni és megmondom mindenkinek az igazságot.

Engem senki sem kényszerített arra, hogy beismerő vallomást tegyek, a rendőrségen a lehető legudvariasabbak voltak mindnyájunkkal szemben és amikor az igazságot megmondtam, kizárólag lelkiismeretem szavát követtem.

— Kötelességemnek tartom bejelenteni azt is, — mondotta tovább Müller — hogy ott a vizsgálóbíró előszobájában

Liszka és Berger azt az ajánlatot tette nekem, hogy abban az esetben, ha visszavonom vallomásomat, illetve kijelentem, hogy nekik semmi részük nem volt az egész dologban, akkor rendes évi járadékot fizetnek családnak és gondoskodnak gyermekeimről.

— A többiek is különböző ígéretekkel igyekeztek rábeszélni én azonban akkor is kijelentettem nekik, hogy nem tehetek mást mint megmondom az igazat.

A vizsgálóbíró előtt egyébként csak Müller, Fofiu és Kercsoh tartották fenn beismerő vallomásukat, míg a többiek valamennyien tagadnak.

Müller vallomása szerint az egész sikkasztási manőver spiritus rectora Cionea-Csányi volt. Ő tartotta fenn az összeköttetést Müller, Fofiu és a Bucurestiben tartózkodó Kercsoh között. Kercsoh, aki a központban volt, a kifizetett bérlistákat, amikor Bucurestiben ad acta tették, szépen kiemelte és eljuttatta Csányinak, aki azután azokat ismét kifizettette Fofiival. A Kercsoh részét mindig levonta Csányi, Kercsohnak azonban csak egy alkalommal adott 40.000 lejt, míg a többi pénzt megtartotta magának. Csányi egyébként Müllernek mindig azt mondta, hogy egy bucaresti-i főhivatalnok a társa, de Kercsohot nem nevezte meg, Kercsohnak pedig sohasem említette Müller nevét. Így azután, amikor Kercsoh a pénzért Aradra jött, nem volt tisztában a helyzettel és egy fél óráig tárgyalta Müllerral, amíg azután kiderült, hogy mindketten benne vannak ebben az ügyben. Ekkor azután kiderült, hogy a Kercsoh részét Csányi magának tartotta meg, mire mindketten felkeresték, hogy ezért felelősségre vonják. Vita közben annyira felizgatták Kercsohot, hogy az kést ragadott és le akarta szurni Csányit. Ennek a jelenetnek Csányi lakásán több

Ujabb nagyarányu visszaélést fedeztek fel.

A vizsgálat egyébként ebben a nagyarányu bűnyben tovább folyik és a közeljövőben még igen érdekes fordulat várható. Alkalmam volt ezzel kapcsolatban illetékes helyen a következőket megtudni:

— A vizsgálat már eddig is igen súlyos bizonyítékokat produkált valamennyi letartóztatott bűnösége mellett. Müller legutóbbi kihallgatása folyamán ismét egy újabb támpontot szolgáltatott és ha ezen az uton elhaladva sikerülni fog a vizsgálatnak eredményeket produkálni, akkor

egy újabb nagyarányu visszaélés kerül napvilágra.

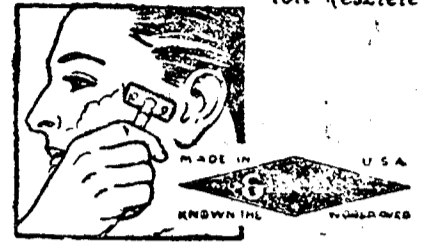
— A vasutnál megindult házivizsgálat csak lassan halad előre, mert évekre visszamenőleg kell az összes iratokat áttanulmányozni. Annyi azonban bizonyos, hogy Müllerék állításával szemben sokkal nagyobb a hiány, mint amennyit azok bevallottak. Az elsikkasztott pénzeknek összege 8—9 millió lejre becsülhető. A vizsgálat előreláthatólag még hónapokig el fog tartani és így január—február előtt aligha kerül főtárgyalásra ez a nagyarányu bűny.

Gyomorrontás, gyomorégés, fejfájás.

rendetlen székelés esetén ne használjunk másikat mint dr. FÖLDES-féle SOLVO hashajtó pirulát. A legjobb vértisztító és epehájtó szer. Kapható dr. Földes gyógyszerárán.

Othon,
vagy uton...

Odahaza, vagy utazás alkalmával... mindig tökéletes lehet a borotválkozás... élvezze azt az abszolút tiszta érzést, melyet a Gillette pengék használata nyújt! Vásároljon egy csomaggal, mielőtt készlete kifogy!



Gillette

szemtanuja volt, akiket szintén ki fog hallgatni a vizsgálóbíró.

Csányi csak úgy tudott menekülni Kercsoh haragja elől, hogy egy Fofiival szemben fenálló száztízezer lejes követelését Kercsohra cedálta. Egy alkalommal ugyanis Fofiinak nagy hiánya volt a pénztárban és Müller, meg Csányi adtak neki száztízezer lejt fejenként kölcsön, annak fedezésére. Ezt a követelését engedményezte Kercsohra Csányi.

Érdekes jelenetek játszódtak le Müller és Csányi szembesítésekor. A vizsgálóbíró felszólította Müllert, hogy mondja Csányinak, aki visszavonta beismerő vallomását, a szemébe mindazokat, amiket jegyzőkönyvbe mondott. Müller ekkor emelt hangon mondotta:

— Igen, te voltál az, akinek átadtam a hamis bérlistákat és akinek ezért megfelelő részesedést adtam.

— Nekem? Hogy mondhatsz ilyent Ede felkém — válaszolt ártatlan hangon Csányi, — én csak egy lezárt borítékot kaptam tőled, hogy azt Bucurestiben adjam át Kercsohnak. A sikkasztásokról azonban nem volt semmi tudomásom.

— Hogy tud egy ember így hazudni — vágott közbe Müller. — Életemben nem hallottam még ilyet. Igen, te is bűntársam voltál.

Csányi csak mosolygott, majd megjegyezte:

— Nem igaz ebből egy szó sem, vizsgálóbíró ur, kérem. Ártatlan vagyok.

Allens halála.

Jelentette már az Aradi Közlöny, hogy az orvosok véleménye szerint Allens állapota menthetetlen és a nagybetegét csak hosszas utánjárás és nagy nehézségek után szállították a mult héten pénteken este a kórházba lakására. Tegnap egész nap nagyon rosszul volt a beteg pénztárnok és délután az orvos megállapította, hogy a katasztrófa minden percben bekövetkezhethet. Este azután válságosra fordult állapota és

hajnalban fél négy órakor hosszú szenvedés után örökre lehunyta szemét.

A rendőr, akit őrizetére kirendeltek, a haláleset bekövetkezése után sem engedett senkit Allens szobájába feleségén kívül. Kijelentette, hogy mindaddig, amíg az orvos nem állapítja meg a halálesetet, neki teljesíteni kell kötelességét. Reggel azonban elküldtek dr. Sarbu György ügyvédhez, Allens védőjéhez és dr. Luszt Ferenc hatósági orvoshoz aki kilenc óra körül kiszállt a halottas házhoz s megállapította, hogy Allens Vilmos elköltözött az élők sorából. A rendőr, aki addig híven teljesítette kötelességét, eltávozott és jelentette felletes hatóságának, hogy Allens Vilmos, akinek őrizetével volt megbízva, három óra harminc perckor meghalt. Az elhunyt pénztárnok holttestét délután kiszállították a temető halottas házába és ott ravatalozták fel.

Allens holnap délután eltemetik, a sokmillió vasuti visszaélés ügyében pedig a vizsgálat folyik tovább.

Ferenczy György.

Megkezdődött a temesvári kommunista monstre-per

Az áprilisi véres sortűz epilógusa. — Müller Kálmán kihallgatása. — Az aradi Ortner Irén elmondja, hogyan ismerkedett meg néhai Fónagy Jánossal. — Két hétig tart a főtárgyalás, amelyet Panait Istrati is végighallgat.

A chisenevi munkások szimpátia-sztrájkot akartak rendezni a tárgyalással kapcsolatban.

(Temesvár, augusztus 30.) Óriási érdeklődés mellett kezdődött meg az áprilisi véres események vádlottainak törvényszéki tárgyalása. Ötvenkilenc vádlottja és több, mint száz tanuja van a pörnek, amely előreláthatólag két hetet vesz igénybe. A tárgyalóterem zsufolásig megtelt és pontosan kilenc órakor lépett be Popescu Petre törvényszéki tanácselnök és Hoitu törvényszéki bíró, akik elfoglalták helyeiket és kezdetét vette a tárgyalás. Nicolau Constantin ügyész a tárgyalás elhalasztását kéri, mert az összes vádlottak és tanuk nem jelentek meg a tárgyaláson. A védők ellenindítványára a törvényszék elutasítja az ügyész kérését. Ezután Petrescu védő több új tanu beidézését kéri. Többek között Vaida belügyminisztert, Iorga tanárt, Stere Constantint. Kérését azonnal indokolja, hogy a beidézett politikusok hivatva lesznek rávilágítani a véres események politikai hátterére. A védő kérését a törvényszék szintén elutasítja. Az elnök felszólítására az összes tanuk és vádlottak elhagyják a termet, egyedül Müller Kálmán marad benn. Ő az első kihallgatandó vádlott.

Müller kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek és politikai szempontból szeretné megvilágítani a vádakát.

Elnök: A politikát kapcsolja ki, csak az eseményekről beszéljen. Müller elmondja aztán, hogy április 2—5-ig munkáskongresszus volt Temesváron, amelynek ő elnöke volt. Negyedikén érkezett egy távirat, hogy Fónagy a campinai kórházban meghalt. Másnap jött az értesítés, hogy Fónagy holttestét Temesvárra hozzák. Harmadnapra megérkezett a holttest és a Munkásotthonba szállították. A kongresszus vezetőinek nem volt tudomásuk arról, hogy Fónagy holttestét felesége a Munkásotthonban akarja felavatkoztatni. A hatóságok, amikor tudomást szereztek arról, hogy a holttest a Munkásotthonban van, azonnal intézkedtek, hogy el kell szállítani. Mindent elkövettek, hogy a temetés a Munkásotthonból menjen végbe. E célból érintkezésbe lépett a hatóságok vezetőivel és a déli órákban tudomására jutott, hogy a Munkásotthon körül van véve rendőrökkel.

Az ajtóban a vezetőügyész állt, aki felszólította, hogy adják ki a munkások a holttestet. Müller így folytatta vallomását: A munkások közben már eldöntötték, hogy nem adják ki Fónagy holttestét és így nem értem volna célra, ha más álláspontra akartam volna bírni őket. Krebsz Józseffel, Hirschsel és Wolfal álltam az ajtóban, majd a vezetőügyész a törvény nevében felszólított, hogy adjuk ki a holttestet a hatóságnak. Öt percnyi gondolkodási időt kaptunk, mely idő alatt a vezető-

ügyész háromszor megismételte a felszólítást. Az öt perc letelte után már nem emlékszem, hogy melyik hatósági személy szólította fel a karhatalom felett rendező csendőrkapitányt, hogy teljesítse kötelességét. Ebben a pillanatban Krebsz, Hirschsel, Wolfot és engem a detektívek közrefogtak és a rendőrség felé vittek. Aig távolodtunk el harminc lépésnyire a Munkásotthontól, sortűz lördült el. A rendőrségre vittek bennünket, ahol kíméletlenül bántak velünk. Elmondja továbbá, hogy igyekezett a munkásokat rábírni, hogy változtassák meg határozatukat, azonban sikertelenül.

A következő vádlott Krebsz József. Megelemben Müller vallomását és kijelentéit, hogy az összmunkásság határozata volt, hogy a holttestet ne adják ki és ez ellen nem lehetett tenni a vezetőségnek. Hirschel Sándor hasonló vallomást tesz. Popescu Dorian vádlott elmondja, hogy Fónagy utolsó kívánsága az volt, hogy holttestét hozzák Temesvárra. Ezután az aradi származású Ortner Irén beszél az április hetedik eseményekről.

Elnök: Mondja el, mikor ismerte meg Fónagyot és együttlétük történetét Fónagy haláláig.

Ortner Irén: 1923-ban ismerkedtem meg Fónaggal Aradon. Együtt elmentünk Brassóba, majd Nagyváradon és Marosvásárhelyen tartózkodtunk. Az utóbbi városban Fónagyot letartóztatták és elítélték, ekkor én Magyarországra mentem.

Elnök: Megszökött a rendőrségtől.

Ortner Irén: Igen, megszökötem és Magyarországra utaztam, ahonnan 1928-ban tértem vissza. Ekkor letartóztattak és a bucuresti-i hadbíróház három hónapi fogságra ítélte. Amikor a három hónapot kitöltöttem, táviratot

Összeütközött két hajó a nyílt tengeren.

Száz utas volt a személyszállító gőzösön. — Két nő gyereket szült a mentőcsónakban. — Harminc utas a tengerbe veszett.

Sanfranciscoból jelentik: A kaliforniai partok közelében a Sanjuan személyszállító gőzös a nagy ködben összeütközött Bobb olajszállító tankgőzössel. A személyszállító gőzössön 100 utas volt. A sötétben olyan zűrzavar keletkezett, hogy a mentőcsónakokat sem bírták leengedni és csupán egy mentőcsónak jutott a vízre,

amelyben később két asszony egészséges újszülötteknek adott életet.

A vészjelekre a Franck Lynch motoroshajó a katasztrófa helyszínére sietett és fényreflektorral

Arad új interimár-bizottsága — a régi marad.

Az aradi nemzeti-parasztpárt ma ülést tartott, amely ajánlani fogja a miniszternek a mostani bizottság tagjainak kinevezését.

(Arad, augusztus 30.) Mint ismeretes, az új közigazgatási törvény értelmében az interimár bizottságnak is joga van a város költségvetését elkészíteni. Aradvárosnak jól jött ez

kaptam Fónagytól, hogy súlyos beteg. Elmentem Doftanába és engedély révén Fónagyot a campinai kórházba szállítottam. Itt Fónagy április 1-ről 2-ikára virradó éjjel meghalt. Ekkor táviratot küldtem Bucurestibe és a temesvári kongresszusra és közöltem a halálesetet. Bucurestiből Dorian Popescu és Salia Finkel jöttek Campinába, hogy segédkezzenek a holttest elszállításánál.

Elnök: Miért éppen Temesváron akarták megrendezni a temetést?

Ortner Irén: Fónagnak ez volt a kívánsága.

Elnök: Jelenleg mivel foglalkozik?

Ortner Irén: Varrónő vagyok és az aradi szindikátus tagja.

Vasilescu Riva, Moraru Nicolae, Petrescu György és Ábrahám Bernát vádlottakat hallgattak azután ki, majd Groiu György a bucuresti-i szindikátus tagja, akit a temesvári kongresszus elnökévé választott meg, elmondja, hogy a karhatalom kezdte meg az épület ostromát. Ő a bent levő gyermekeket akarta biztonságba helyezni, amikor egy lövést kapott az oldalába. Friedmann Mátyás temesvári szindikátusi titkár vallomása után a tárgyalás este hét órakor véget ért.

Chisnauai jelentések szerint ténleg a temesvári kommunistaper tárgyalásával kapcsolatban a chisenevi munkások úgy az állami, mint a magánüzemekben általános szimpátiasztrájkot terveztek.

Teodoru, a chisenevi rendőrprefektúra titkára, nagy körültekintéssel nyomozott az ügyben és meggyőztette a kommunisták készülődéseit. Ma reggel hosszabb megbeszélés volt a questura titkára és a harmadik hadtest parancsnoka között és elhatározták, hogy a város területén állandó csendőrorjáratok fognak felvigyázni a rendre.

Ma estig összesen huszonnégy vádlottat hallgattak ki. Az összes vádlottak kihallgatása előreláthatólag holnap estig fog eltartani és ezután következnek a tanuk. Ítélet a jövő hét végére várható. A törvényszék tárgyalásait a legnagyobb figyelemmel hallgatja végig Panait Istrati világhírű román író, aki ma kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy mindaddig Temesváron marad, míg a vádlottak és a tanuk kihallgatásából tisztán látja a per anyagát.

torral tette lehetővé a mentési munkálatok megkezdését. A tengeren a személyszállító gőzös roncsai usztak és a mentési munkálatok nehezen haladtak előre.

Ujabb los-engelesi jelentés szerint a Sanjuan 100 utasa közül 70-et sikerült megmenteni.

A Bobb tankgőzös 27 utasával folytatja útját Sanfrancisco felé, ahonnan a Munani nevű gőzös sietett a katasztrófa színhelyére, a mentési munkálatok végzése végett.

az intézkedés, mert két esztendeje nem tudott költségvetést csinálni. Azonban Arad még az új törvény engedménye alapján is nehézségek előtt áll, mert a jelenlegi interimár bizottság nem készíthet költségvetést, csak az, amelyet szeptember elsejétől neveznek ki.

Az aradi nemzeti-parasztpárt Pop C. István vezetésével rövid értekezletet tartott az új interimár bizottság jelöléséről és úgy határozott, hogy a belügyminiszternek javasolják, hogy a jelenlegi tagokat nevezzék ki az új interimár bizottságba.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,
Dohánytőzsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-
accsa sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapli számában feltétlenül meg fog jelenni.

NAGY ÉRDEKLŐDÉSRE VALÓ TEKINTETTEL PROLONGALTUK
MA, SZOMBATON UTOLJARA

DOLORES DEL RIO legszebb,
legjobb filmjét
RAMONA-t éneketéttel **AZ APOLLOBAN**

A Rosenthal-cég félszázados jubileuma

Ötven év alatt a Rosenthal-porcellán meghódította a világot. — Egy csodálatos karrier története. — Az aradi Fischer M. cég Rosenthal-hetet rendez.

Leipzigből jelentik: Szeptember elsején ünnepli a világhírű Rosenthal-féle porcellángyár félszázados jubileumát. Szeptember elsején lesz ötven esztendeje, hogy dr. Philip Rosenthal megalapította a ma már az egész világon ismert porcellángyárát, s ez a nap egész Németország ipari világának ünnepe lesz. A jubileum alkalmából nem lesz érdektelen, ha visszatekintünk Rosenthal mérnök magasbaívelő karrierjére. Az ő vasenergiája csodákat művelt és aránylag rövid idő alatt a kis porcellánműhelyből tizezer munkásnak kenyeret adó hatalmas és a legmodernebbül felszerelt gyárvállalatot teremtett. Rosenthal pályafutását mint egyszerű porcellánmunkás kezdte, apja szintén ebben a szakmában dolgozott és ez a mesterség a Rosenthal-családban nemzedékről nemzedékre, apáról fiúra szállott.

A múlt század hetvenes éveiben a fiatal Philip Rosenthal, miután kitanulta a porcellángyártás mesterségét, átvitorlázott az Oceánon és Amerikában kötött ki, ahol szorgalmas munkával és soha sem csüggedő ambícióval dolgozott és az egyik leghatalmasabb newyorki porcellánárúháznak lett a vezetője. Rövid idő múlva fényes pozíciót szerzett az Újvilágban magának és mégsem érezte magát jól a messze idegenben. Hazakivánczolt és mind jobban és jobban erőt vett rajta a honvágy. Az volt minden vágya, hogy visszatérjen Németországba és tudását a német ipar fejlesztése szolgálatába állíthassa. Odahaza akart dolgozni, saját üzemében szeretett volna munkálkodni, ahol szépet és művészi produkálhat. Elhatározását tett követte és otthagyva az Egyesült-Államokat, visszatért Németországba, ahol a bajorországi Selb városkában 1879-ben egy kis porcellánműhelyt rendezett be.

A kis műhely készítményei rövid idő alatt meghódították az egész világot. A jellegzetes koronás márkájú Rosenthal-készítményeknek napról-napra nagyobb sikere volt és mindenféle feltűnést keltett.

A szorgalom, művészet és izlés fölényes győzelmet aratott. Egymás után érkeztek a világ minden tájáról a megrendelések, úgy, hogy a kis műhely nem tudta azokat leszállítani. Nagyobbítani kellett az üzemet. Tíz esztendő múlva már ötszáz munkás után kezdültek a legragyogóbb vitrin-darabok, értékes dísz tárgyak és a legkülönbözőbb porcellánfigurák és edények, s valamennyi a porcellánművészet remeke volt.

Az ötszáz munkásból ezer, az ezerből pedig egy félszázad alatt tizezer lett. Évről-évre nagyobbodott a gyár, terjeszkedett az üzem és ma, fennállásának ötvenéves jubileumán a világ egyik legtekintélyesebb üzemével állunk szemben. Készítményei tökéletesek és minden egyes tárgy, amelyik ebből a gyárból kikerül, művészi értékkel bír. A gyár fejlődött, a fejlesztés gondolái azonban nem akadályozták meg a fáradhatatlan gyáralapítót abban, hogy közben ne folytassa tanulmányait és vasszorgalommal dolgozzon és tanuljon. Ennek eredményeként mérnöki diplomát szerzett Philip Rosenthal. Munkásságának elismeréséül titkos tanácsosnak nevezték ki és ma a nyolcvankét esztendő gyáralapítóját nemcsak Németország, hanem az egész világ ünnepli és példának állítja oda mindenki elé, mint a fáradhatatlan agilitás, a nemes izlés, a fejlett kultúra és a szélesskálájú tudás mintaképet.

Szeptember elsején lesz tehát ötven esztendő a Rosenthal-gyár és ebből az alkalomból az aradi Fischer M. porcellán- és díszműgyár-cég a gyár megbízásából Rosenthal-hetet rendez, amely szeptember elsején kezdődik és 7-éig tart. Ez a kiállítás azután a német ipar nagyságát és a világhírű Rosenthal-gyár jelentőségét fogja méltóképpen reprezentálni.

Miss Universe az Aradi Közlöny autogramm-délelőttjén.

Vasárnap reggel érkezik Aradra Liesl Goldarbeiter és Magda Dumitrescu. — A rendezőség szép programot állított össze a szépségkirálynők aradi látogatására.

(Arad, augusztus 30.) Vasárnap reggel Aradra érkeznek a két szépségkirálynő: Liesl Goldarbeiter, a galvestoni szépségverseny győztese és Magda Dumitrescu, Miss Románia, a második díj nyertese. Impresszáriójuk már megtette a szükséges intézkedéseket s a missek szombaton Temesváron, vasárnap pedig Aradon lesznek. Nagy gondal készítették elő ünnepélyes fogadtatásuk programját és idejüket pontosan, mondhatni percről-percre osztotta be a rendezőség. A két szépségkirálynőt nem kell, hogy bemutasuk olvasóközönségünknek, szépségükről hete ken keresztül hasábos cikkekben számolt be a világsajtó. Liesl Goldarbeiter már a párisi szépségversenyen, amikor Simon Böskét, a szépséges magyar leányt választották meg Miss Európának, feltűnt majd Galvestonban megválasztották Miss Universenek. Magda Dumitrescut a Realitatea szépségversenyén választották meg Miss Romániának. Galvestonban pedig a második díjat nyerte.

Aradváros közönsége már előre nagy érdeklődéssel várja a két szépségkirálynő érkezését és előreláthatólag nagy ünneplésben lesz városunkban részük. Az ünnepségeknek egyébként részletes programját a következőképen állította össze a rendezőség:

A Missek kísérik társaságában reggel 9 óra 17 perckor érkeznek az aradi állomásra, ahol bizonyára nagy tömeg fogja őket fogadni. Az indóházból felvirágzott autókban vonulnak fel a Fehérkereszt szállóába.

Fél 12 órától fél 1-ig Szabó Albert üzletben adnak autogramot, majd átnyújtják nekik a Szabó-cég értékes ajándékait.

Fél 1 órakor Miss Univers autón az Aradi

Közlöny szerkesztőségébe jön, ahol lapunk olvasóközönsége részére ad mindenkinek autogramot.

Bizonyos, hogy lapunk hatalmas olvasótáborából tömegesen fogják felkeresni ez alkalomból szerkesztőségünket, hol Miss Universe, a szépséges Liesl Goldarbeiter akár levelezőlapra, vagy fényképre, akár pedig az Aradi Közlöny autogram-lapjaira adja majd autogramját.

Szerkesztőségünkben fél 2 óráig fog tartózkodni, onnan azután a Központi étteremben (volt újságíróklub) megy és ott fog Miss Romániával és kíséretével ebédelni.

Délután 4—5 óráig a katonastrandon fognak tartózkodni, ahol védnökségük alatt strandkosztümverseny lesz és ez alkalommal a legszebb kosztümök tulajdonosai értékes ajándékokat kapnak. Fél 6—7-ig zenés uzsonna a Dácia-kávéház terraszán, 7 órakor a Missek autóba szállnak és megtekintik a város, 9 órakor vacsora a Városi-kávéház terraszán. Egy teríték ára 250 lej a szépségek asztalánál. Előjegyzéseket a Rudolf Mosse-cég fogad el. 11 óráig a Városi-kávéház terraszán maradnak a Missek, azután elmennek a színházba, ahol az öreg színészek estjének keretében a himnusz hangjai mellett bevonulnak a színházba és bemutatják ott őket a színházi közönségnek. Színház után a Központi étterembe mennek, ahol reggelig táncmulatság lesz és mindenki táncolhat a két szépségkirálynővel. Itt kerül a sor Miss Arad megválasztására. A három legszebb hölgy értékes ajándékot kap. Miss Universe és Miss Romania hétfőn hajnalban tovább utaznak Nagyváradra és a hétfői napot ottan töltik.

Megkezdődött a kisantant diákjainak kongresszusa.

A román, csehszlovák és jugoszláv diákszövetségek elnökei francia nyelvű deklarációt olvastak fel a mai ülésen. — Bogdan Duica professzor beszéde.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Annak idején röviden jelentette az Aradi Közlöny, hogy a romániai keresztény diákszövetség politikai okokból nem vesz részt a Nemzetközi Diákszervezet budapesti világkongresszusán. A román diákok biztatására sem a jugoszláv, sem pedig a cseh diákok nem vettek részt ezen a kongresszuson, hanem elhatározták, hogy megalakítják a kisantant államok diákszövetségét, amelynek megvalósítása érdekében kongresszust hívtak össze Kolozsvárra.

Ma délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között kezdődött meg az egyetem aulájában a kisantant diákjainak a kongresszusa. A román diákszövetség nevében Popescu Botosani néhány mondattal üdvözölte a megjelenteket és átadta a szót az egyetem tanári kara nevében beszélő Bogdan Duica professzornak, aki román nyelvű beszédében a kultúra minden legyőző hatalmát hirdette. A gyűlölködés

helyett a nemzeti érzésben gyökerező kulturát ajánlotta.

— A kisantant államok diákjainak — mondotta Bogdan professzor, — különleges szerepet szánt a sors, hogy Európa keleti határán fejlesszék a kulturát a nyugati nivó megközelítéséig.

Bogdan Duica után Tuffli Richard helyettes polgármester a város közönsége nevében üdvözölte a kongresszus résztvevőit, majd Gombos Livius, a Petru Maior diákegyesület elnöke, olvasott fel francia nyelvű nyilatkozatot a kongresszus céljairól és az erdélyi román diákok feladatairól.

Percekig tartó taps után lépett a szószékre a csehszlovák diákszövetség elnöke és ugyancsak francia nyelvű beszédben fejezte ki a csehszlovák diákok üdvözlését és célkitűzéseit. Utána a jugoszláv diákszövetség elnöke tartott szerb nyelvű beszédet, amelyet egyik kollégája fordított le francia nyelvre. A kongresszus folyik.

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZAK MŰSORA

Holnap, vasárnap ünnepélyes megnyitó d. u. 5, 7 és 9 órakor

„CENTRAL” mozgóban Str. Russu Sorianu, volt Auliah L. uca

A filmművészet ragyogó briliánca:

„WINGS”

A szárnyas ember szimfóniája.

Főszerep.: Clara Bow, Charles Rogers és Richard Arlen.

„ELIT” városligeti mozgóban

Az orosz irodalom gyöngyei

Az élő holttest.

Tolstoj világhírű drámája nyomán.

Fősz.: W. Pudovkin és Mária Jacubovics

Tíz tagból álló zenekar. Jegyelövétel már ma délelőtt fél 11-től 1 óráig.

H I R E K.

Az Iparosotthon felavatása

Az Otthon vezetősége nagyszabású programot állított össze az ünnepségre. —

(Arad, augusztus 30.) Nagy ünnepe lesz szeptember 8-án Arad iparostársadalmának. Ekkor avatják fel nagy ünnepségek keretében az Iparos Kulturházat, amelyet az aradi Iparosok áldozatkészsége teremtett meg. Az ünnepségek részletes programját már kidolgozta a rendezőbizottság és alább közöljük:

Szeptember 7-én este: Ismerkedés az Iparos Otthon kerthelyiségében. Szeptember 8-án, reggel 9 órakor: Az Iparos Kulturház felavatása. Betárat a Weitzer János-ucca felől. 11 órakor: Iparos kongresszus megnyitása a Kulturház nagytermében. 2 órakor: Társas ebéd az Otthon kerthelyiségében. 4 órakor: Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetének 30 éves jubiláris diszgyűlése a Kulturház nagytermében. Fél 7 órakor:

Mesteravatás a Kulturház nagytermében, mely alkalommal Vlad Sándor szenátor, kamarai elnök, kőműves, Fejér Gábor bankigazgató, uriszbabó, Pacuraru Brutus kamarai főbíró, lakatos és dr. Gabos Jenő orvostudományi mesterré lesznek felavatva.

Este 9 órakor: Bankett az Otthon kerthelyiségében (egy teríték ára 120 lej, jelentkezés az Iparos Otthon irodájában szeptember 5-ig). Szeptember 9-én d. e. 10 órakor: Az iparos kongresszus folytatása és befejezése. Délután 3 órakor: Az Ipartestületek Szövetségének rendes évi közgyűlése.

— Buzdugan régens hazaérkezett. Bucurestiből jelentik: Tegnap este érkezett meg az északi pályaudvarra Buzdugan régens Joachimsthal-i üdüléséről. A pályaudvaron Maniu, Vaida, Madgearu és Chiosky miniszterek, továbbá Stan Emanoil szigurancafejezőigazgató és más előkelőség fogadták.

— Belgium lemondott a tiencini koncesszióról. Sanghaiból jelentik: A világsajtó szenzáció erejével ható eseménynek tudja be, hogy Belgium lemondott a tiencini koncessziókról. Az erről szóló egyezményt holnap írják alá Belgium és Kína kiküldöttei. Ezzel Kína gazdasági hatalma jelentékenyen megerősödött és a sárga faj újabb térhódítását jelenti a világ közgazdaságában.

— Bud János elfoglalta hivatalát. Budapesti tudósítónk jelenti: A mai minisztertanácson Vass József miniszterelnökhelyettes bucsuztatta el a távozó Hermann Miksa kereskedelmi minisztert. Ezután a hivatalába lépő új kereskedelmi minisztert, Bud Jánost üdvözölte.

Hétfőn megnyílik!!!

— Megkezdődik a szavazók összeírása. Arad vármegye az új közigazgatási törvény értelmében hamarosan megkezdte előkészületeit a választási listák összeállítására, hogy a legközelebb megrendő választásoknál tiszta képet kapjon. Szeptember elején kezdetét veszi a választópolgárok jelentkezése, amely annál is inkább fontos, mert a választói jogosultság egyet jelent az állampolgársági jogokkal is.

— Feljelentés egy aradi vállalkozó ellen. Watelles párisi gummigyár ma feljelentést tett az ügyészségen Martin Károly, az aradi Lasenco szállítási vállalat tulajdonosa ellen, aki 2480 francia és 908 svájci frankkal nem számolt el. A feljelentés szerint a párisi cég utánvéttel árut küldött Mairovits Valér aradi kereskedőnek, aki azt pontosan ki is váltotta és az áru értékét kiizette Martinnak, aki azonban a feljelentés szerint a pénzt nem továbbította a francia vállalatnak. A vizsgálat megindult.

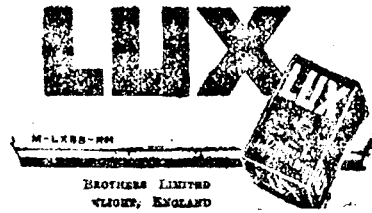


Mossátok a finom és könnyű nyári sálakat az egyetlen biztos módon: LUX-al.

A finom szövésű vállkendők és könnyű sálak, melyek a nyári estéken hölgyeink szép nyakát és vállát díszítik, csak egy módon moshatók minden kár nélkül, még pedig LUX-al. A vékony Ludforgácsok azonnal feloldódnak és krémszerű ártalmatlan habbá válnak úgy, hogy a legértékesebb dolgok is minden veszély nélkül azonnal moshatók.

LUX — ot nem lehet kapni seholsem kimérve, hanem csakis eredeti csomagolásban.

Ára mindenütt: Nagy doboz Lei 30.—
Kis doboz Lei 15.—



Megalakult a kisebbségi újságírók nemzetközi szervezete

Defenzív kapcsolat a kisebbségi újságírók között. — Létrejött Genfben a kisebbségi jogtudományi akadémia is.

Genfből jelentik: Az ötödik kisebbségi konferencia ma két új nemzetközi kisebbségi szervezetnek vetette meg az alapját.

Megalakult a nemzetközi kisebbségi jogtudományi akadémia és a kisebbségi újságírók nemzetközi szervezete,

melynek szabályzata ugyanaz, mint az újságírók nemzetközi szervezetéé. Az új nemzetközi újságíró-szervezet az a feladata, hogy kapcsolatot létesítsen a mindenütt másodrendű sorba

taszított kisebbségi újságírók között. Célja az, hogy ezeket közelebbre hozza azzal is, hogy a kisebbségi újságírók látogassák azokat a területeket, ahol kisebbségi népek élnek és a tapasztalataikat sajtójukban megírják.

Az augusztus 29-én megalakult szövetség konferenciája kilenc országban élő 22 nemzet kisebbség képviselőinek jelenlétében folyt le. A kisebbségi újságírószövetség székhelye Genf lesz.

Ruttkay & Botye

— Vendégipari kiállítás és kongresszus Temesvárott. Temesvárról jelentik: A temesvári vendéglősök, kávéosok és szállodások ipartestülete, a szállodások, vendéglősök, kávéosok, cukrászok és egyéb italmérők hatodik országos kongresszusa alkalmából, Temesváron nagyszabású kiállítást és mintavásárt rendez. A mintavásárt szeptember 25-én nyitják meg, nagy ünnepségek keretében és 30-ikáig tart. A részvételt legkésőbb szeptember 10-ikéig kell a rendezőbizottságnál bejelenteni. A mintavásáron kiállításra kerülnek a vendéglősök, cukrászok, sütődékek, bodegák ipari termékei, továbbá a vendéglői iparral kapcsolatos iparok gyártmányai. A kongresszus igen nagyarányúnak ígérkezik és eddig is igen sok regáti, besszarábiai és bukovinai látogató jelentette be az erdélyiekén kívül, részvételét.

— Megtalálták a világ legnagyobb rubinkövét. Londonból jelentik: Mornában 92 karátos rubint találtak, amelynek értéke felbecsülhetetlen. Eddig egy 42 karátos rubin volt a világ legnagyobb hasonló drágaköve, amelyet 1918-ban, a fegyverszünet napján találtak és ezért a neve Békerubin.

— Pellegrini új vivótanfolyamot nyit. A vivást tartották joggal a legnemesebb és legszébb sportnak. Jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy ennek a nemes sportnak egyik legképzettebb mestere Aradon él. Pellegrini igazi professzora a vivásnak, aki lelkiismeretes munkájával elsőrangú vivókat nevelt. Pellegrini mester szeptember elsején új tanfolyamot kezd, amelyre férfiak, nők és gyermekek jelentkezhetnek. A mester a vivósporton kívül a ripsztól, súlyemelés, box, gyűrűhinta és céllovászat egészséges sportjait is kultiváltatja tanítványaival. Helyiségeiben zuhany is áll a tanítványok rendelkezésére. Pellegrini a Kulturpalota udvari helyiségében délelőtt 10-12-ig és délután fél 3-tól 9-ig áll a közönség rendelkezésére.

fehértanú kelengye vállalat

— Ópiumbarlangot fedeztek fel Hamburgban. Hamburgból jelentik: Egy forgalmas uccában a járókelek különös szagra lettek figyelmesek és ezen a nyomon elindulva a rendőrség egy ópiumbarlangra bukkant. Öt kínait, akit a barlangban találtak, letartóztattak.

Telefon 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

Telefon 70.

MA KETTÓS MŰSOR!

Ma d. u. 5, 7 és 10-kor olcsó helyárakkal

MA KETTÓS MŰSOR!

Petrovics Szvetisláv és Alice Terry-vel:

Allah kertje.

Dosztojevszki regényei!

LON CHANEY és Barbara Bradford-al:

Félkegyelmű.

LEGUJABB.

Egyiptomi sötétség borult ma este Budapestre.

A központi áramszolgáltató telep egyik legnagyobb gépe elromlott és mindenütt, ahol változó áramszolgáltatás van, kialudtak a lámpák. — Nagy riadalom a vendéglőkben, ahol rendőrök vigyáztak, hogy ne szökjön meg a közönség. — Éjszaka még nem sikerült kijavítani a gépeket.

A késő éjszakai órákban jelenti telefonon az Aradi Közlöny budapesti tudósítója: Ma este nyolc órakor váratlanul sötétség borult Budapest nagy részére. A magyar főváros minden pontján, ahol változó áramszolgáltatás van, hirtelen kialudtak a villanylámpák. A váratlanul beállott sötétséget az idézte elő, hogy a központi áramszolgáltató telep egyik legnagyobb gépe annyira elromlott, hogy nem tudták tovább a fővárost árammal ellátni. Egész uccasorok, kerületek maradtak sötétben és különösen nagy zavarok keletkeztek az egyes vendéglőkben, ahol a vendégek egyes része a sötétség leple alatt fizetés nélkül

akart megszökni. A főpincérek rendőrökért küldtek és majdnem valamennyi étterem ajtaja előtt rendőr állott mindaddig, amíg a vendégek rendezték csehjeiket. Nagy zavarok voltak a kisebb külvárosi és belvárosi mozgósúnházakban is. A nagyobb üzemeknél és iparvállalatoknál az áramszolgáltatás hirtelen megszüntetése nem okozott nagyobb zavart, mert ezek az üzemek kétféle áramszolgáltatással vannak felszerelve. Éjjel, amikor ezeket a sorokat írjuk, Budapest még sötétben van és nem valószínű, hogy reggelig rendbehozzák az áramszolgáltató telepen elromlott gépeket.

— Augusztusban emelkedtek az állambevételei. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium közlése szerint, augusztus hónapban az állambevételei jelentékenyen emelkedtek és úgy a közvetett, mint a közvetlen adókból igen tekintélyes bevételi többlet állott elő.

— Nagy vihar vonult el ma Budapest felett. Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délután 3 órakor óriási zivatar, jégvihar és villámcsapás volt a magyar fővárosban. A villám beütött egy uccai üzletbe, ahol a berendezést felgyújtotta. A tüzoltók nyomban kivonultak és sikerült a tüzet lokalizálni. Emberéletben nem esett kár. Budapest más részein is jelentékeny károkat és baleseteket okozott a hirtelen jött vihar.

— Hajó-balesetek a Fekete-tengeri viharban. Bucurestiből jelentik: Constantából jelentik, hogy a Fekete-tengeren dühöngött hatalmas viharban a Principessa Maria nevű gőzös nehéz küzdelmet folytatott a hullámokkal és alig tudott a kikötőbe jutni. A Churchill nevű angol hajót a kikötő bejáratánál baleset érte. Megfeneklett és elzárta a kikötő bejáratát.

— Iskolai hírdetés. A (Ferenc-téri) 2. számú magyar tannyelvű állami gimnáziumba a beiratások augusztus 31-éig bezárólag tartatnak. Akiket a beiratkozásban anyagi körülmények hátráltatnak, forduljanak bizalommal az igazgatósághoz.

— Mütter Müller József zenetanár szeptember 1-től a tanítást megkezdi. Piata Avram Iancu 21.

— Dr. Siliartau Pál, a tudószanatórium igazgatófőorvosa szeptember 1-től ismét 11—1 d. e. és 3—5-ig d. u. rendel (Str. Meşianu 4., I. em.)

— Iskolai beiratás. Az aradi zsidó elemi iskolákban szeptember 1—10-ig (d. e. 9—1 óráig) tart a beiratás. Az idén megnyílik a fiúiskola VI-ik osztálya is. Az I. osztályba beiratkozóknak a születési és oltási bizonyítványt fel kell mutatniok. Az igazgatóság.

— Békefi—Szalay zeneintézetben P. Avram Iancu 7. a beiratások megkezdődtek. Mérsékelt tandíj. Rendes tanítás szeptember 4-től.

— Beiratások a németnyelvű népiskolába szeptember 2—10. a Kulturpalotában.

— Makulatura papír, tiszta ujságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötevekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadói hivatalában.

SPORT.

— UTE—MAC vízipólómérkőzés. Budapestről jelentik: Ma mérkőzött az UTE—MAC vízipólócsapat. Eredmény 1:1 (1:0).

— Fedett uszoda Szegeden. Szegedről jelentik: A jövő tavasszal megkezdik Szegeden a fedett uszoda építését, amelyet Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter tett lehetővé. A város szívében lévő hatalmas telken építik fel az új fedett uszodát.

A közönség köréből Az Óvár-téri rejtély.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Bocsánatot kérünk, hogy sorainkkal alkalmatlankodunk, de a köztisztaság, egészség és erkölcs szempontjából kénytelenek vagyunk az alábbiakat b. lapjuk útján városunk vezetőségének tudomására adni: Már csaknem egy éve, hogy a város az Óvár-téren negyedmillió lej költséggel egy nyilvános illemhelyet építtetett, mely eljárása igazán dicséretreméltó dolog. Erre bizonyára az adta az indítót, hogy a fetelek közelében nagyszámban lévő fuvarosoknak rendelkezésére álljon. Kérdjük tehát, ha ezt megcsinálták, miért nem nyitják meg a használatnak? Vagy talán dísznek építették? Ha ez tényleg disz akar lenni, akkor kár volt ilyesmire oly sok pénzt kidobni. Több Óvár-téri lakos.

»Szükségünk van hadseregre,« mondotta a cseh miniszterelnök

Petain tábornok is részt vett a cseh hadgyakorlatokon. — „A cseh hadgyakorlatot Magyarország elleni tüntetésre használják fel“ — írja az antantbarát Manchester Guardian. — Ma befejezték a cseh manővereket.

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagy figyelemmel foglalkozik a most folyó cseh hadgyakorlatokkal és szinte kivétel nélkül kommentálja a manőverek lefolyását.

A még kimondottan antantbarát, és magyarellenes Manchester Guardian is rosszszalását fejezi ki afölött, hogy a cseh hadgyakorlatokat Magyarország elleni tüntetés céljaira használják fel.

A manőveren jelen vannak — írja a lap — a kisantant államok magasrangú vezérkari tisztjei, sőt eljött oda Petain. Franciaország marsallja is. Végül

a lap hangsúlyozza, hogy a kisantant militarizmusa megöli a nemzetközi bizalmat és Petain megjelenése nem volt kívánatos.

Betiltották Temesváron a Magyar Rapszodiát

Bizonyos körök intervenciójára vették le a filmet a műsorról. — A közönség valósággal tolongott az előadásokon.

(Temesvár, augusztus 30.) A Magyar Rapszódia című film, amely bejárta az egész világot és mindenütt hatalmas sikereket aratott, most Temesváron defektust kapott.

A mozgóképszínházak igazgatósága Craciun György dr. főpolgármesterhelyettes intézkedésére a filmet levétette a műsorról.

Hogy ennek mi volt az oka, eleinte nem lehetett megtudni. A mozgóképszínházak igazgatósága kijelentette, hogy a filmkölcsonzövállalattal kötött szerződés lejárt és a filmet tévedésből tüzték ki még további két nappal a mű-

PREMIER: URANIA PREMIER!

MA, SZOMBATON

TARZAN

az aranyoroszlánnal.

Gyönyörű dzsungelbeli történet.

Olasz 10, 15, 20 és 25 lejes helyárral.

Közgazdaság.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS. 3.08.50 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59.25, Berlin 40.12, London 816.50, Newyork 168.09, Milánó 8.81, Zürich 32.43.25, Bécs 23.72.50, Prága 4.98, Budapest 29.31, Varsó 19.02. Valuták: Márka 40. sterling 814, francia frank 6.63, svájci frank 32.70, olasz lira 8.88, dollár 167, osztrák schilling 23.80, magyar pengő 29.30, csehszlovák korona 5.00.

— Kereskedők gyűlése Aradon. Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnap, szeptember 1-én d. e. 11 órakor taggyűlést tart a kereskedelmi kamara termében. Ez alkalommal megbeszélésre kerül a megszűnő tőzsdebiróság helyébe megvalósítandó új választott bíróság ügye, valamint az aktuális kereskedelmi ügyek. Az elnökség ezután hívja meg a tagokat.

— Terménypiac. (Gárdos és Bornstein cég jelentése.) A mai hetipiacon igen nagy kínálat és minimális vételkedv mellett, a búzát kivéve, valamennyi gabonanemű ára lényegesen esett. Buza 540—550, árpa 480—500, zab 360—400, tengeri 460—480 lejes áron cseréltek gazdát. Irányzat: változatlanul lanya.

közvetlen a népszövetségi ülészak megnyitása előtt.

Prágából jelentik: A hadgyakorlatokon ma megjelent Udrzal miniszterelnök, aki a sajtó képviselői előtt a következőket jelentette ki:

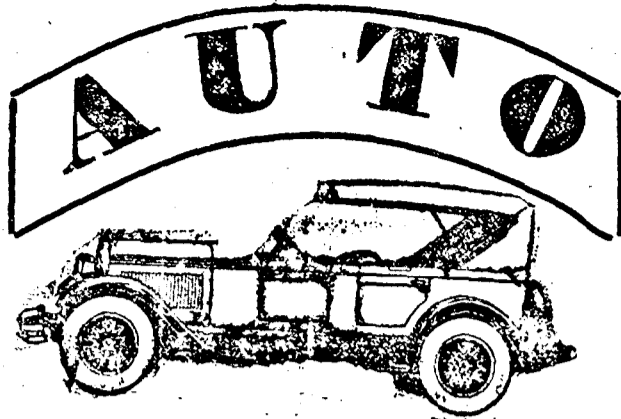
— Semmiből kezdtük a cseh hadsereg fejlesztését és eljutottunk fokozatosan odáig, ahol ma tartunk. De tovább kell haladnunk, a helyzet parancsol, szükségünk van a hadseregre, még jobban, mint némely szomszédunknak.

A gyakorlatok ma befejeződtek és a vöröskarszallagosok váratlan óriási győzelmet arattak a kék karszallagosokon, mert fogságba ejtették az egész vezérkarát egy ügyes bekerítési mozdulattal. Petain marsall és a többi idegen vezérkari tiszt vasárnap utazik el a cseh fővárosból.

szorra. Sikerült azonban megtudnunk, hogy Craciun György dr. főpolgármesterhelyettes ugyyszólván presszióra.

bizonyos körök egyenes felkérésére vettette le a Magyar Rapszodiát a műsorról.

Ezek véleménye szerint a Magyar Rapszódia kidomborított magyar vonatkozásaival, propaganda jellegűt ölt magára és különösen az a tény, hogy a közönség — öt napi műsorontartás után is — még mindig követelte a darabot, készíthet meggondolásra. A főpolgármesterhelyettes ennek következtében intézkedett, hogy a darabot vegyék le a műsorról.



Az autótulajdonos keservei.

Amikor a soffőr kirándulásra viszi imádottját. A megautóztatott vendég hálája. — A soffőr gázol — a gazda fizet.

Az autótulajdonos, mint a veszélyes üzem birtokosa, minden követelésnek ki van szolgáltatva — jogos vagy jogtalan az ellene támasztott igény, minden valószínűség szerint mégis csak fizetnie kell.

Ha valaki ellopja az uton álló autót és vele elgázol valakit, az autó tulajdonosa kártérítésre kötelezhető...

Ha a soffőr engedély nélkül elviszi imádottját turára, közben berug és elüt valakit, a tulajdonos felelős...

Legérdekesebb a következő megtörtént eset:

A soffőr elviszi szive választottját — természetesen a gazdája tudta nélkül — és az autójával felfordul — az imádott hölgy kártérítési pört indíthat az autó boldogtalan tulajdonosa ellen, még pedig teljes sikerrel...

Ezt az utóbbi lehetőséget szeretném alaposabban ismertetni.

Tiszteletreméltó a törvénykezésünk azon rendelkezése, mely fokozott mértékben védi a gyalogjáró élet- és vagyonbiztonságát az autósokkal szemben, hiszen tényleg az ország lakosságának túlnyomó többsége gyalogjáró, nem pedig autós! ellenben az autónyújtotta előnyöket ma a lakosság túlnyomó többsége nagy örömmel veszi igénybe, anélkül, hogy a horribilis rizikóhoz mással, mint igényekkel hozzájárulna...

Megtörténik számtalanszor, hogy az autótulajdonos szivességből magával visz valakit s a vendég hálás köszönettel nyugodtan buscut mond... Ily eset talán már a régi világban is előfordult, csak az volt a különbség, akkor lovak voltak a jármű elé fogva. Ujabban ugyanezt a szivességet géppel végzik el s ez a helyzet lényegesen megváltoztatta a vendég és a gazda viszonyát.

Ha azelőtt a lovak megbokrosodtak s a kocsit összetörték, a bentülő vendég sérüléseit szépen kigyógyította és sohasem jutott eszébe kártérítési per... Amióta a lovat benzín helyettesíti, a vendég nyugodtan perelheti a tulajdonost, aki a jöttel fejében még kártérítésre is köteles.

Talán ez a legfurcsább része a veszélyes üzemből fakadó objektív felelősségnek. Az, aki az autójában ül és annak ezer előnyét minden ellenszolgáltatás nélkül élvezi, ugyanakkor, mikor a gazda fizet üzemi költségeket, rengeteg adót stb. — már eleve biztosítva van, hogyha bármily baj is éri kényelmes és ingyenes utazása alatt — úgy a busás kártérítési összeget a tulajdonos tartozik előteremtteni, — az autón lévő táblán foglalt jelzés a nyilvántartóban annak neve mellé van bigyvesztve.

Az eddigi bírói gyakorlat az autó veszélyes üzem jellegétől csak egy esetben tekintet el: ha két autó összeütközik. Két vagy több veszélyes üzem tulajdonosát egymással szemben nem terheli az objektív felelősség azon esetben, ha kimondottan egyik sem volt hibás, ilyenkor mindenki maga viseli a kárát. Ez természetesen nem vonatkozik sérülési esetre, mert ha az egyik autóban utas ült, kinek bármily baja támad, avagy még érdekesebb esetleg csak a ruhája szakadt szét a karamból következőben — a vendéglátó gazda a bentülő károsult követelésére kártérítésre kötelezhető. Ezt a helyzetet új formában igazán senki sem tarthatja morálisnak. Ha jelenleg a fel fogás veszélyes üzemennek is deklarálja az

autót, azt feltétlenül a nem utazók élet- és vagyonbiztonságának védelmére, de semmi esetre sem az autózó potyautasok érdekében teszi. Valaki ingyen és bérmentve élvezi az autózás örömeit, mért kell annak érdekeit az objektív felelősség alapján is megvédelmezni az autótulajdonos ellen?

Azt hiszem, hogy a fokozatos haladás ennek a legkiválóbb igazságtalanságnak elejét fogja venni.

Az Európai Grand Prix.

A nemzetközi sportbizottságnak legközelebb az Európai Grand Prix kérdésével kell foglalkoznia, minthogy Olaszország annak rendezéséről lemondott s így a legnagyobb európai verseny hazátlanná vált. A versenyt tudvalevően szeptember 15-ikén a monzai autódromban kellett volna futni, Olaszország azonban a monzai versenyt, csak mint olasz Grand Prix-t rendezi meg. Ennek oka az, hogy az olaszok attól tartottak, hogy az Európai Grand Prix új üzemanyagfogyasztási klauzúljája nagyon is kevés versenyzőt csábítana Monzába. Különösen az olasz autóipar volt az, mely az új versenyképletet ellenezte s ez természetesen döntő volt az olasz automobilklub elhatározására. Az olaszok azon a nézetben vannak, hogyha a francia Grand Prix-versenynek az új formulával is volt bizonyos sikere, az elsősorban a Bugatti- és Peugeot-márkák sporttevékenységének köszönhető. A francia Grand Prix lefutása után azonban nem alaptalan az a feltevés, hogy az Európai Grand Prix-ben valószínűleg már csak Bugatti venne részt. Az olaszok biztosítják az automobilistákat, hogy a Monzai Grand Prix, amely most már tulajdonképpen az Európai Grand Prix pót-

lója, semmi tekintetben sem fog az utóbbi mögött állani.

A motoros járművek világlétszáma Pontos statisztikai adatok alapján 1928. végén az üzemben levő motoros járművek világlétszámát 32,114,161 darabra teszik. Ebből 26,982,684 személyautó, 4,690,185 teherautó, 218,278 autobusz és 2,223,014 motorkerékpár. A személyautók terén messze az élén halad Amerika 12,316,657 személykocsijával, ami hétszer annyi, mint az európai létszám. A teherautók tekintetében Európa sokkal jobban áll, itt már csak 1:3 arány áll fenn Amerika javára. A többi kontinens autóparkja megfelelő utak hiányában sokkal kisebb. Érdekes a motorkerékpárok aránylag alacsony száma az amerikai állományban. Itt ugyanis az olcsó kis kocsik majdnem egészen kiszorítják. Míg Európában a motorkerékpár az automobilokhoz 18:42 arányban áll, Amerikában az arány 12:2450! Amerikában tehát a motorkerékpár egészen alárendelt szerepet játszik.

Az automobil javítása. Míg az automobil fényűzési tárgy volt, az évente megtett utat 10,000 kilométerre s a kocsik élettartamát 100,000 kilométerre becsülték. Mióta azonban az autó használati tárgy lett, az évi 20,000, 30,000, sőt 40,000 kilométeres utat sem tartozik a ritkaságok sorába. Nem tekintve a rossz utak által időnként előidézett géphibákat, ajánlatos minden 40,000 km. beutott ut után a kocsit általános javítás alá adni, azaz a kocsit szét kell szedni, minden részét alaposan átnézni, ahol kell, kijavítani és újgyártatni. Csak ez véd meg a balesetektől, ez adja meg a kocsik üzembiztonságát. Kisebbségben sem vett géphibáknak sokszor súlyos következményei lesznek, ha elhanyagoljuk azokat.

HAT HENGERREL A HAVASOK KÖZÖTT Incidens a Peles-kastély előtt.

A regáti utak dicsérete. — Hogyan találkoztunk Miklós régensherceggel a Peles-kastély előtt? — Miss Romániát se mulasztottuk el. — Sikon át... és aztán újra hegyek, no meg az öreg Duna.

Utínapló egy nyári autóturáról.

(Sinaia—Turnuseverin, augusztus végén.) Aki autózni akar, az menjen a regátba. Aki élvezni akarja kocsiját és vágtatni kíván száz-as tempóban, félkézzel a volánon, az szintén menjen a regátba. Aki műutakat akar látni, új pompás hidakkal, aszfaltszékenítő, állandóan karbantartott utakat, amiken 8 kocsik kényelmesen kitérhet egymásnak, az pláne menjen a regátba, mert mindezt megtalálhatja ott. Legálább olyan jól, mint Ausztriában, vagy másutt, irigyelt külföldön. Tiszta munka: itten van pénz ilyesmire, itt van sziv ilyesmire és azon a félezer kilométeren, amin haladtunk csaknem egyhuzamban futottunk meg Predealtól Vereiorováig, alig akadt egy-két zökkenő a friss, ki nem javított vizmosások folytán. Pedig nem is a legfőbb útja a régi királyságnak. Most láttuk csak, hogy Erdély milyen mostohagyerek még az utak tekintetében is. Majdnem azt mondhatnók: a regátiaknak meg van mindenük: nekünk?... Jobb róla nem is beszélni.

Sinaia és egy érdekes jelenet a királyi kastély közelében.

Hogy ez a legpompásabb helye talán egész Romániának, azt úgyis tudtuk, de most, hogy láttuk, még inkább tudjuk. Igaz, hogy nem szegény embereknek csinálták. A Hotel Palaceban például 1500 lejért méregetik a napi penziót, de egy pincér megnyugtatótt, hogy van „olcsóbb” hely is. Ott „csak” 1200 lej egy nap. De azért sokan vannak. Főleg bucurestiek. És egy pár száz család. Autó, autó hátán. Komoly márkák. Packardok. Cadillacok. Riogás, tömeg, világfürdői forgalom. Kitűnő zene a kaszinó előtt.

Felkapaszkodtunk a dombra, hogy megnézzük a híres Peles-kastélyt. Az autóból ki kellett szállnunk és gyalog mentünk felfelé a cement szipentinen. Mögöttünk nagyobb társaság tartott ugyanarra, amikor egyszer csak egy kis csukott gépkocsi ereszkedett le széleseben a lejtőn. Mindjárt lehetett látni,

hogy a királyi palotából jön és, hogy az udvarhoz tartozhatik. Mert hiszen más autó nem járhat erre. A volán mellett egy szikár, fiatal szöke ur ült, a hátsó ülésen pedig egy dobermann-kutya. A mögöttünk haladó társaság egyik férfitagja fel akarta tartóztatni a kocsit és odaszólt gorombán, a volán mellett ülőhöz, hogy miért hajt erre, ahol nem szabad. A kocsit szaladt még egy kicsit, aztán visszafordult a közbeszólóhoz és megállt. A volán mellett ülő kihajolt az ablakon.

— De kérem — mondotta — úgy tudom, hogy ez itt az én tulajdonom és a saját portámon azt csinálók, amit akarok.

Meglepetten láttuk mindnyájan, hogy aki az autóból kihajlik nem más, mint Miklós régensherceg, aki lefelé igyekezett a fürdőbe. A szóbanforgó ur vörösén és zavartan dadogott valamit, aztán visszafordult társaságával. A herceg autója pedig eltűnt a legközelebbi kanyarodónál.

A királyi kastélyt leírni?... Kárba vesztett erőlködés volna. Csatlakozom a szöke tengerészkapitányné véleményéhez, aki azt, mondotta:

— Ép olyan szép, mint az anixon.

Trajánból filmszínész lesz.

Visszafelé jövet kipihentük izgalmainkat egy sörözében. Egyszer csak nagy futkosást látunk az utcán. Kirézek. Nagy izgalom mindenféle. A népek nagy csukott autót sürögnek körül és élénken gesztikulálnak és magyaráznak. Különösen a hölgyek vannak nagyon oda és nagy achok meg ehek közepette peregetek az elragadtatástól. Mondok már én is meg-reszkírozom a félszememet és bepislantok a gépkocsiba. Érdemes volt. Igen rendez leányzó ült abban pirosban, nagy kalappal. Még akkor is megismertem volna, ha egy lelkes atyafi nem bök oldalba ezzel a jelszóval:

— Miss Románia.

Kár, hogy az autó elgurult, mert talán beszélni is lehetett volna a román szépségkirálya-

Övel, aki második lett Galvestonban. Ahogy megszaérttem, Traján, kifizető gépszakértőnk felkennedő előadást tartott. Félrecsapta sapkáját és úgy magyarázott.

— Rákerültem a filmre.

— Milyen filmre?

— Hát amit Miss Romániáról vettek fel. Ől odatolakodtam és annyira álltam tőle, mint magától.

És ezzel egy lépéssel közelebb jött hozzám.

— Hát szép lány... azt meg kell hagyni...

Most már arra vagyok kíváncsi, hogy mikor játszik filmemet Aradon. Mert azt megnézem magamnak.

Ezzel a moziszínészé avanszált Traján beült a kocsiba. Neki tetszett keményebben Sinaia, annyi bizonyos. Na ja, ha az ember még filmre is kerül potván...

Csajkovszkáné, a cár »leánya«, belesül szerepébe

Hogyan leplezte le Iréne porosz hercegnő, Miklós cár sógornője az *Asasztáziát*. — Érdekes és eddig még ismeretlen történet, melyet Eulália spanyol infánsnő beszél el.

Írta: Greclano György herceg.

(Páris, augusztus 30.) Remekbe épült kastély, melynek minden kövéhez történelem tapad. Magányosan, méltóságosan áll a csillagos, nyári éjszakában. A nagy Condé herceg építette, majd Bonaparte Jérôme tulajdonába ment át és ma egy dúsgazdag amerikai multimilliomosnő, Mrs. Corey lakóhelye.

Chateau de Villegenis!

Ennek a kastélynak a terraszán ma este Eulália spanyol infánsnő a királyi vendég. Körülötte marquise du Pin de la Guérivière, a ház urnője és a sorok írója. Az infánsnő, aki XII. Alfonz király nővére és XIII. Alfonz nagynénje, korát meghazudtolóan délceg még és felfogása is olyan modern, hogy haladó szellemű elvei miatt sokszor mérséklésre volt kénytelen inteni őt a spanyol uralkodó család. Ő a társaság lelke, hangadója. Mindig arról beszél, ami nagyon aktuális.

Ezen az estén nagyon aktuális, a világlapok által állandóan emlegetett örökségi hajszáról beszélt. Arról, amely Miklós cár mesebeli millióiért folyik. Neveket sorolt fel, a Romanov-család megmaradottjainak neveit és közöttük azét, akinek érdekében az egész örökségi kampány megindult. A felháborodás hangján ejti ki azt a nevet, amely a jekaterinburgi szörnyű királygyilkosság áldozatának halotti békéjét zavarja.

Ezt a nőt Csajkovszkánéknak hívják. Néhány évvel ezelőtt Németországban bukkant fel az ismeretlenség homályából és világgá kürtöltette, hogy ő a feltámadt Asasztázia hercegnő. Akik ezt elhitték és segítségére vannak a cári örökség elkaparintásában, azok az infánsnő alábbi elbeszélése alapján kénytelenek lesznek belátni, hogy bünnös tévedés szolgálatába állottak.

Az infánsnő elbeszéli a csaló asszony leplezését:

— Nemrégiben voltam Schleswig-Holsteinban, Iréne porosz hercegnőnél, Miklós cár sógornőjénél. A hercegnő a mai napig sem tudja feleltetni szerencsétlen sorsu nővére emlékéért. Gyakran kalandoznak gondolatai ama végzetes nap körül, mely a jekaterinburgi tragédiában érte el borzalmas befejezését. Ha valakivel erről beszélni kell, akkor sohasem tudja leküzdölni, hogy könny ne gyüljék szemébe, amely olyan mélyről jön, hogy azt királyi sariak öröklött gögyével sem palástolhatja. A hercegnő olyan őszinte és mély gyásszal emlékszik vissza az elhunyt cári család tagjaira, hogyha valamelyikükkel még csak egyszer az életben találkozhatna, úgy ez a nap lenne számára a legboldogabb. Képzhetők, milyen öröm foghatta el, amikor a lapok azt a hírt közölték, hogy

Asasztázia Nikolajevna él, hogy sikerült neki egy Csajkovszky nevű katona segítségével kiszabadulnia a halál torkából.

Azonnal utnak indult, hogy rég eliratott unokahúgát mielőbb megláthassa. Repeső szívvel toppant be az állítólagos Asasztázia szegényes berlini otthonába.

Pitestitében, egy egész kedves vidéki városkában pihentünk. A szállóban, csaknem mindenki tudott magyarul és Székely István vendéglősnél szereztük be az utraválót. Aztán hajrá, vágatás a nagy sükságon át. Mesés ut erkélyes érdekes házak és kiderült, hogy az emberek és a városok egyformák mindenütt. Craiován túl pedig kiderült még valami. Az, hogy megkönyebbédünk egy neszeszerrel. A kocsi hátulján levő kötelék meglazult és Traján neszeszerje lemaradt.

— Eluszott — mondta az újdonsült film-színész és rezignáltan nézett vissza a meszeszibe.

Estére újra hegyek közé értünk. Az egyik magaslapon önkéntelenül befékezett Angelina főbíró. Előttünk volt a Duna hegyek koszorúza medrével, teljes pompájában. Egy táblán ezt lehetett olvasni: „Turnuseverin 5 km.”

Fóthy Ernő.

A szobában, ahol a találkozás jelenete lejátszódott, pillanatig némán állott egymással a két asszony, majd az

ál-Asasztázia jól megjátszott meghatódottsággal vetette magát Iréne hercegnő karjaiba.

Iréne hercegnő azonban egyszerűen nem bírta Asasztáziát átölelni. Keze csüggedten hanyatlott le. Valami bizonytalan, szomorkodó érzés fogta el. Érezte, hogy nem az igazi Asasztáziával áll szemben, valakit mással, aki csak nagyon hasonlít hozzá. Gyánu ébredt fel benne és akaratlanul keresni kezdte rajta az ismertető jelet, amely az igazi Asasztázia arcát jellegzetessé tette: Asasztázia fülén a rendes ívelés helyett eltérés volt látható.

De ennek az asszonynak a fülén semmiféle abnormitás nem volt. Hasonlóan az Asasztázia lábán lévő deformáltságot sem látta Csajkovszky asszonynak.

De még mindig nem mert hinni annak az érzésnek, hogy nem az igazi Asasztázia áll előtte. Beszélgetni kezdett vele. A régi gacsianai, petershofi és carszkojeszelői emlékeket kezdte felidézni. Megkérdezte tőle, emlékszik-e arra, hogy a Carszkojeszelo vöröstermében, a balszárnyon II. Sándor cár képe függött.

Csajkovszkáné erre egészen kikelve magából erősítgetni kezdte, hogy persze, de még mennyire emlékszik a képre, hiszen sokszor álldogált az előtt és bámulta II. Sándor cár dallás alakját.

Iréne hercegnő ajkán metsző guny futott át, de azután mosolyt erőltetve magára, kérdezte tovább: Emlékszik-e, hogy ezen a képen egy karcolás volt, amit a kis cárevics követett el. A válasz szintén igenlő volt. Alig mondott igent ez az „Asasztázia”, máris megszólalt Iréne hercegnő:

— Tud-e arról, hogy a cár egy alkalommal D. hercegnőnek gyémántokkal kirakott érmét ajándékozott és a hercegnő ezeket a gyémántokat kiszedte az éremből, ami nagy feltűnést keltet az udvari körökben?

Csajkovszkáné helyebnhagyólag bólintott, hogy minderről tudomása van.

Erre Iréne hercegnő nem szólt egy szót sem, felpattant helyéről és izgatottan menekült ki abból a szobából, ahol ez a veszedelmes kalandornő (vagy tébolyodott?) asszony szötte meg rész tervét.

Megjegyzésképen Eulália infánsnő még azt mondotta, hogy Iréne hercegnő s ő maga is most teljes erejéből azon vannak, hogy megakadályozzák, hogy Csajkovszkáné továbbra is feldulja a megboldogult Asasztázia hercegnő álmát és jogtalanul törjön a cári vagyona.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

Irodalom és művészet

Szendrey Mihály a súlyos bérszerződés könnyítését kérte a várostól

(Arad, augusztus 30.) Ismeretes, hogy az aradi interimár-bizottság két nap előtt tárgyalta az aradi színházbér kérdését és meghozta súlyos határozatát, hogy a színházvezető köteles 500.000 lej pausál színházbért fizetni az eddigi napi 1000 lej helyett. Ezenkívül is a szerződésnek voltak olyan kritikus pontjai, melyek erősen veszélyeztették a magyar színház boldogulását.

Epen ezért a mai napon Szendrey Mihály aradi színházvezető beadványban kérte az interimár-bizottságot, hogy a szerződés végrehajtásában és teljesítési módjában engedjenek meg olyan könnyítéseket, amelyek a pontok jogszerűségével nem ellenkeznek.

A beadványban Szendrey Mihály arra utal, hogy a súlyos pontok meghozása mellett is, Lutai dr. interimár-bizottsági elnök, a legteljesebb jóindulattal biztositotta az aradi magyar színházat és ezt annak idején az Aradi Közlöny munkatársa előtt is hangoztatta és így valószínű, hogy a könnyítést kérelem, amelynek teljesítése az interimár-bizottság jóakarattal tenne tanubizonyosságot, meghallgatásra is fog találni.

* Már csupán egy nap választ el az öreg színészek estjétől, amennyiben az holnap, vasárnap este 9 órai kezdettel zajlik le a nyári szinkörben. A nagyszerű műsor érdemessé teszi, hogy egész Arad ott legyen ezen az estén, de ezenkívül a jótékony célra való tekintettel is kívánatos, hogy senki se vonja ki magát az öreg színészek javára évente egyszer megtartani szokott előadás megtekintése alól. A helyárak 15 lejtől 100 lejtig változnak, tehát úgy a gazdagnak, mint a szegénynek alkalom adatik a megjelenésre. A művészi est teljes műsorát a falragaszok hozzák, igazán nívós, magasabbrendű igényeket is kielégítő. A rendezőség a nagy programra való tekintettel kéri a közönség pontos megjelenését. Jegyek a téli színház pénztárában válthatók.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlötökért nem vállalunk felelősséget.

Új fűszer- és csemege-üzlet.

Tisztelettel tudatom, hogy a Strada Brattianu (Weitzer-uca) sarkán (volt Eles Armin-féle helyiségben) egy, a mai igényeknek megfelelő fűszer- és csemege-üzletet

nyitottam. Új vállalkozásomhoz a t. közönség b. pártfogását kérem.

4581 Teljes tisztelettel:
Arad, 1929. aug. hó. **ELES LILY.**

Nagyüzlet-helyiség

főtér közepén
(Minorita templommal szemben)

november 1-re kiadó.

HATSCHEK, Strada Mărășești 58—60
(Kossuth-uca), fidesz. 4

Eredeti angol

CASTROL MOTOR OIL.

a páratlan, leggazdaságosabb autólaj, egy ricinusolajkeverék, minden verseny győztese, valamennyi jobb garázsban és autózletben kapható

Fióktelep: TIMISOARA, Bulevardul Berthelot 23.
 Crep de chin ruhák ... 1200 Lejtől
 Foulard ruhák ... 1400 Lejtől
 Parisiette ruhák ... 800 Lejtől
 Gristette ruhák ... 600 Lejtől
Kérem a címre figyelni!

Őszi és téli felöltő és ruhaujdonságok megérkeztek
PLESZ GYULA céghez Arad
 Központi női ruhanagyruház, a színház hátsó bejáratával szemben
 Kérném utólagos megrendeléseimről saját érdekében vételekényszer nélkül meggyőződni. Gégem az Aradi Kereskedők Részletszindikátusának tagja, minden könnyutalajdonos közzepénzárban lesz kiszolgálva

Fióktelep: C L U J Cal. Reg. Ferdinand 25
 Őszi divatfelöltők ... 900 Lejtől
 Téli kabátok ... 1000 Lejtől
 Szőrmés divatkabátok ... 1500 Lejtől
 Szőrmebundák ... 5000 Lejtől
Kérem a címre figyelni!

Diana-fürdő
 újonnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőáruk

CSILLÁROK
 gyári áron való árusítását megkezdtük.
Varga és Rosenfeld
 Arad. Telefon 808.

TEKINTSE MEG
SALGÓNÉ, STR. HORIA
 (Széchenyi-uca) 1. szám alatt levő dusan felszerelt bizományi üzletét.

Rádióműsor.
 — Romániai idő. —
 SZOMBAT, augusztus 31.

Bucuresti 19. Jazz-band. 22. Dalest. 22.45. Katonazene. — Berlin 21. Gramofonzene. 21.30. Hangversenyközvetítés a rádiókiállításról. — Belgrád 18.50. Rádió-kvartett. 21.25. Zenekari hangverseny. 23. Tristan Bernard: „Ő franciául beszél.” című vígjátékának közvetítése. 23.35. Jazz-band. — Genova 21.30. C. Gounod „Faust” című operájának közvetítése. — Prága 20.30. Anton Dvorak: „A viziünder” című operájának közvetítése. 23.25. Jazz-band. — Torino 22. G. Puccini: „Bohémélet” című operájának közvetítése. — Wien 18. Gyermekmesék. 20. Kamarazene. 21.10. Operarészletek. — Budapest 10.15. Balalajka-zenekari hangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. Szalonzenekari hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 15.30.

Hírek. 17.45. Hírek. 18.05. Ily János novellái. 18.30. Gramofonhangverseny. 19.30. Zenekari hangverseny. 21. Színműelőadás a Studióból. 22.15. Cigányzenekari hangverseny.

VASÁRNAP, szeptember 1.

Bucuresti 18. Könnyű zene. 19.15. Szórakoztató zene. 20. Gramofonzene. 22. Hegedűhangverseny. 22.45. Ária- és dalest. 23.15. Hegedűhangverseny. — Berlin 16.30. Németország—Franciaország könnyű atletikai viadalának közvetítése Párisból. 18. Hangverseny a rádiókiállítás területén. 20.20. Mikrofonnal a rádiókiállítás területén keresztülküszül. 23.20. Népszövetségi hangverseny. Vezényli dr. Erich Fischer, Zürich. Kísérletezés a távolból való vezénylésre. (A közreműködők Európa különböző városaiából játszanak.) A hangverseny után tánczene. — Katowice 18. Hangverseny. 20.50. Moniuszko „Hrabina” c. operájának közvetítése Poznanból. — Róma 22.

G. Puccini Pillangókisasszony című operájának közvetítése. — Wien 19.45. Hangverseny. 21. „Der gute Schwimmer” című tréfa. Utána esti hangverseny. A hangverseny után „népszövetségi hangverseny” (távolból vezényléssel). — Budapest 11. Református istentisztelet. 12.15. Görög katolikus istentisztelet. 13.45. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 1. Liszt: Es-dur zongoraverseny. Előadja: Zeitinger Jenő. 2) a) Susanna áriája Mozart: „Figaró házasságá”-ból; b) Mozart: Varázsfuvola — Éj királynője ária. (Biscara.) 3. a) Verdi: Rigoletto — Gilda áriája; b) Verdi: Alarcos bál — Apród-ária (Biscara.) 4. Brahms: I. Szimfónia (E-moll.) 18. Rádió Szabad Egyetem. 18.20. Balázs Árpád magyar nótadélutánja. 19.50. Zágón István vidám karcolatai. 20.20. Sport- és löversenyeredmények. 20.40. Operetelőadás a Studióból: „Luxemburg grófja.” Utána kb. 23.15. A nemzetközi sakkverseny eredményei. Majd: Jazz-band. 0.15. Cigányzenekar.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó. Hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk. Ajánlatok leírás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

DURA elemek angró és demál VARGA és ROSENFELD, Arad, Központi szálló mellett. Telefon 808. 2002b

ALKALMAZÁS.

KOMOLY nő. 2 gyermek mellé keresetlik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 617

JOLFÓZÓ mindenest keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4801

FIATAL mindenest leány feivételik volt Apponyi-körút 16. ajtó 2. 4611

PERFEKT vaj- és sajtmester azonnal felvételik Kisienői tejsarnok.

Jó képlestők

állandóan értékesítetik festményeiket
 Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4562

LAKÁS.

A FÖTÉREN két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra kiadó. — Hatschek, Str. Mărășesti 58—60 szám. (Kossuth-uca) földszint 4.

ELEGÁNSAN BUTOROZOTT lépcsőházi szoba, fürdőszobahaszználattal azonnal kiadó. Bulev. Carol 37., ajtó 15. 4597

A FÖTÉR KÖZEPÉN három esetleg négy szobából álló első emeleti uccai helyiség lelépés nélkül kiadó. Irodának, divatszalonnak egyaránt alkalmas. Hatschek, Str. Mărășesti 58—60, szám. (Kossuth-uca) földszint 4.

A FÖTÉREN, kétszobás, szükséges mellékkelhelyiségekből álló udvari lakás kiadó. Hatschek, Str. Mărășesti 58—60 sz. (Kossuth-uca) földszint 4

A VOLT SZABADSÁG-TÉR KÖZELÉBEN két szobás, szükséges mellékkelhelyiségekből álló udvari lakás kiadó. — Hatschek, Str. Mărășesti 58—60 szám. (Kossuth-uca) földszint 4.

Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Plata Avram Iancu Cimre ügyelni!
 (Szabadság-tér) 10. szám.

BUDAPESTEN
 az új „NEMZETI SZALLODA”
 a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt
 Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
 TELEFON: J. 20—30.
 Minden modern kényelemmel berendezve.
 Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
 A vidéki társaságok találkozó helye!

VIADUKTNÁL modern uccal szoba, konyha, azonnal kiadó. Strada Ardealu-lui 1. 4616

VÉTEL ÉSELADÁS.

ÁLLVÁNY, szerszám, régi ablakszárnyvak eladók. Tabakovits, Piata Catedralei 12. 4510

CARAMAN függöny, ebédli, uriszoba, szalonberendezések, trontáli és perzsaszőnyegek, fotelok, különböző antik butorok, velencei és aranvozott konzol tükörök, Bull-óra, Biedermayer kis asztali tükörök, festmények, fali órák, aranyozott asztal és íróasztal, asztalok, storeok, kézimunkák, antik asztali lámpák, dísz tárgyak, antik schállak, dohányzó asztalkák gyöngyűri varrósasztalkák, nagy pénzszekrény, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. (Neuman-palota.) 900

CEMENTCSERÉPGÉP felszerelése és teigép olcsón eladó. Cím: Morgós János Nadab. 4456

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megviek Salgóné bizományi üzlet. Str. Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ELADÓ iókarban levő barna hálószoba. Str. Oituz 192. 4612

ANTIK garnitúra, fehér hálószoba, külön ágyak matraccal, szekrények, goblein képek, szőnyeg 4½x3½, íróasztalok, különféle székek, stb. eladók. Megtekinthető hétköznap 11—12 és 3—4 között és vasárnap egész nap. Bulevardul Carol I. 40. 4615

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1454

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 050

OKTATÁS.

NÉMETET ÉS FRANCIÁT nagyvonalú olcsón tanítok. Strada Unirei 1. (Fábián Gábor-u.) 4479

ELLÁTÁS.

ISKOLÁSIUT keres teljes ellátással uricsalád. Calvin János-uca 4., földszint. 4550

TELJES ellátásra elfogad uricsalád magános nő, vagy iskolás leányt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4623

KÜLÖNFÉLEK.

ELVESZETT karkötőről ezüst kigyófele, piros szemekkel. Megtaláló adia le Str. Dmna Balasa 80. alatt, jutalom ellenében. 4613

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Nagy reklámvásár a Harisnya és Csipkeáruházban volt Lázár Vilmos-uca 3. szám.
 Divatos férfifingek selyem elővel, 2 gallérral 218 Lej.
 Női harisnya 19 lejtől, selyem — — — 39 lejtől
 Férfi harisnya 13 lejtől, gyermek harisnya 12 lejtől. Munkásing — — — — — 105 lejtől.
 Férfi sportharisnya — — — — — 45 lejtől. Női selyem nadrág hiba nélkül — — — 65 lejtől.
 Női selyem combiné nadrág — — — 195 lejtől.
 Női batizst combiné csipkével — — — 125 lejtől.
 Klópi és valenze csipkék dus választékban